

2. SAVIVALDYBIŲ PAGRINDINIŲ VIEŠŲJŲ BIBLIOTEKŲ VEIKLOS TYRIMAS TAIKANT BIX (BIBLIOTHEKSINDEX) METODIKĄ

Dalia JASKONIENĖ

Santrauka

2013 metais Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras (LNMMB BC) kartu su Lietuvos apskričių viešosiomis bibliotekomis (AVB) suorganizavo ir atliko tyrimą „BIX (Bibliotheksindex) metodikos taikymas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą“. Šis tyrimas apima aktualų viešųjų bibliotekų veiklos vertinimą, remiantis Europos Sąjungoje plačiai žinoma BIX metodika. Tyrimo tikslas – taikant BIX metodiką įvertinti pagrindinių savivaldybių viešųjų bibliotekų (toliau – VB) veiklą. Tyrimo objektu buvo pasirinktos 58-ios VB. Tyrimo uždaviniai: a) įvertinti apskričių teritorijose veikiančių VB veiklą ir nustatyti vietą kiekvienoje iš 4 pagrindinių dimensijų: paslaugos, naudojimas biblioteka, veiksmingumas, plėtra; b) nustatyti rodiklių tinkamumą veiklos vertinimui ir reitingavimui: pateikti rodiklių aprašymus ir taikymo interpretacijas, apibūdinti bibliotekos vidaus ir išorės veiksnius, darančius įtaką pagal BIX metodiką nustatomiems veiklos rezultatams.

BIX metodikos pritaikymo rezultatas – viešųjų bibliotekų reitingavimo sistema: BIX rezultatai parodo kiekvienos bibliotekos vietą, lyginant ją su kitomis bibliotekomis kiekvienoje iš keturių dimensijų (18 rodiklių); papildomai pagal atitinkamą metodiką nustatoma bendroji kiekvienos bibliotekos vieta vertinimo skalėje. Viešųjų bibliotekų duomenys vertinami bei gauti rezultatai grupuojami pagal konkrečios bibliotekos aptarnaujamos bendruomenės dydį.

2012 m. statistikos duomenys rodiklių reikšmėms skaičiuoti buvo imami iš VB statistinių ataskaitų, paskelbtų Lietuvos bibliotekų statistikos modulyje. Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje (arba 2013 m. pradžioje) buvo nurodomas iš Lietuvos statistikos departamento duomenų bazių.

Apibendrinant tyrimo rezultatus galima teigti, kad BIX metodika ir naudojami rodikliai iš esmės tinka šalies viešųjų bibliotekų veiklai vertinti ir

reitinguoti. Šia metodika paremtas bibliotekų įvertinimas išryškina kiekvienos jų stipriąsias ir silpnąsias puses, parodo, kurias veiklos sritis tobulinti, ir numato veiklos gerinimo priemones. Sugrupavus BIX rodiklius į 4 dimensijas, akivaizdžiai matomas jų tarpusavio ryšys: išteklių ir paslaugų pasiūla daro įtaką gyven-tojų naudojimuisi bibliotekos ištekliais ir paslaugomis, o naudojimosi biblioteka intensyvumas lemia bibliotekos veiklos efektyvumą, investicijos bibliotekų plėtrai užtikrina išteklių ir paslaugų pasiūlą.

Šio tyrimo rezultatai parodė, kad žymiai efektyviau būtų vertinti ne tik pagrindines tinklo bibliotekas (VB), bet ir visą savivaldybės viešųjų bibliotekų sis-temą (SVB). Tikslesnį ir objektyvesnį vertinimą padėtų užtikrinti visos bibliotekų sistemos rodiklių skaičiavimas.

2.1. Tyrimo metodologija ir metodika

2.1.1. Tyrimo metodologija

Viena svarbių bibliotekos sėkmingos vadybos sąlygų – tinkamai suvokiamas ir organizuojamas veiklos vertinimas. Bibliotekos veikla suprantama kaip sudėtinga ir įvairialypė visuma. P. Brophy teigia, jog svarbiausios efektyvios veiklos taisyklės yra dvi: neįmanoma valdyti to, kas nėra vertinama, ir valdymui paklūsta tik tai, kas įvertinta [2]. Veiklos vertinimas ir matavimas neatsiejami nuo sėkmingos institucijos vadybos [10; 16; 17]. Neturėdama informacijos apie tai, kokių rezultatų yra pasiekusi, biblioteka negali judėti į priekį ir gerinti teikiamų paslaugų kokybės. Bibliotekos veiklos rezultatų lyginimas su bibliotekos tikslais ir uždaviniais leidžia įžvelgti ir numatyti teikiamų paslaugų kryptingumą ir spręsti apie tai, ar visokeriopii ištekliai (finansiniai, žmogiškieji ir kt.) naudojami pačiu tinkamiausiu būdu [10; 16].

Veiklos vertinimas turi būti organizuojamas ir atliekamas taip, kad taptų neatskirama institucijos valdymo dalimi. Tarptautiniu lygmeniu veiklos vertinimo problema bibliotekų ir informacijos paslaugų srityje keliami ir analizuojama jau seniai. Bibliotekos veiklos vertinimo bandymų pasaulyje atlikta ir atliekama daug. 2013 m. „Bill&Melinda Gates foundation“ (Bilo ir Melindos Geitsų fondas) užsakė mokslinių tyrimų bendrovei TNS atlikti mokslinį tyrimą 17-oje Europos Sąjungos šalių, siekiant nustatyti, kaip suvokiamos bibliotekos, ir naudojimosi jomis tipus [3]. Aktualus viešųjų bibliotekų tyrimas atliktas Latvijoje, kurio tikslas buvo apskaičiuoti ir išanalizuoti Latvijos viešųjų bibliotekų daromą ekonominę poveikį bei sukurtą naudą per tam tikrą laikotarpį (šis tyrimas apima 2008–2010 metus), taip pat nefinansinę viešųjų bibliotekų sistemos kuriamą bei teikiamą naudą visuomenei [4].

Profesionalus bibliotekos veiklos vertinimas yra sudėtingas procesas. Tam reikia sukurti nuoseklią sistemingą institucinę veiklos vertinimo

sistemą, kuri būtų pagrįsta tam tikra logika, leidžiančia sudaryti deramo institucijos valdymo sąlygas. F. Huysmansas [5] teigia, kad tik atitinkamais sprendimais, grindžiamais veiklos vertinimo rezultatais, kuriama politika, kurios intensyvią plėtrą veikia nuolatiniai biudžeto karpymai, skatina demonstruoti bibliotekų indėlį kuriant visuomenės gerovę. Jo nuomone, svarbu nustatyti veiklos rezultatus ir išeią, t. y. tai, kas sudaro veiklos vertinimo pagrindinį turinį, ir siekti tai įgyvendinti. Vienas iš plačiai taikomų institucijos veiklos vertinimo būdų – įvairių veiklos aspektų vertinimas formuluojant pagrindinius veiklos rodiklius, kurie leidžia stebėti ir vertinti svarbiausių institucijų veiklos aspektų pokyčius. Rodikliai padeda vertinti institucijos veiklą įvairiais aspektais – paslaugų ar produktų kūrimui skirtus išteklius, procesus, atliktos veiklos rezultatus (t. y. kas pasiekta transformuojant turimus išteklius į naudingus gaminius ir paslaugas), veiklos trumpalaikį ir ilgalaikį poveikį tam tikroms vartotojų grupėms ar visuomenei apskritai [15]. Bibliotekų veiklai vertinti naudojama subalansuotų rodiklių sistema. Šią sistemą sukūrė R. Kaplan ir D. Norton, finansinius organizacijos veiklos rodiklius papildydami nefinansiniais, siekdami gauti visapusišką (subalansuotą) organizacijos veiklos vaizdą [9]. Subalansuotų rodiklių sistema dažnai naudojama vertinant bibliotekų veiklą. Pavyzdžiui, ja grindžiamas Vokietijos viešųjų ir akademių bibliotekų veiklos vertinimo projektas BIX, Nyderlandų bibliotekų veiklos lyginamosios analizės projektas ir kiti. Subalansuotų rodiklių sistema grindžiami bibliotekų veiklos vertinimo rodikliai standarte ISO 11620: 2008 *Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų veiklos rodikliai*. Pasirinkta struktūra leidžia atlikti įvairių bibliotekų veiklos aspektų matavimą ir vertinimą. Bibliotekų veiklai vertinti subalansuotų rodiklių sistema pritaikoma atsižvelgiant į institucijų veiklos ypatumus. Gali būti vertinama:

- ištekliai ir infrastruktūra (įvertinama, kokius išteklius ir kokias paslaugas biblioteka siūlo);
- naudojimasis biblioteka (įvertinama, kaip bibliotekos teikiamos paslaugos yra naudojamos);

- našumas (įvertinami teikiamų paslaugų, vidinių veiklos procesų našumo įvairūs aspektai – kaštai, greitis, savalaikiškumas ir kt.);
- potencialas ir plėtra (įvertinamas bibliotekos tolesnio vystymosi potencialas, t. y. gebėjimai diegti naujoves, tobulinti darbuotojų kompetenciją, gauti papildomų išteklių savo veiklai plėtoti (ISO 11620:2008)).

Vokietijos viešųjų ir akademinėlių bibliotekų veiklos vertinimo projekto BIX programoje rodiklių apibrėžimai daugeliu atvejų sutampa su tarptautiniame standarte *ISO 2789 (2013) Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė bibliotekų statistika* pateiktais rodiklių apibrėžimais, o rodiklių naudojimo metodų aprašymas iš dalies remiasi jau minėtu tarptautiniu standartu ISO 11620 [7]. Rodikliai yra pristatomi ir atitinka *Subalansuotą rodiklių sistemą*, o sistemos viduje pateikti pagal aptarnavimo sritis. *Subalansuotos rodiklių sistemos* struktūros naudojimas padeda atsižvelgti į atitinkamus valdymo klausimus ir nustatyti „balansą“ tarp vartotojų interesų ir ekonominio efektyvumo, institucijos efektyvumo ir galimybės įveikti ateities iššūkius [14].

Subalansuotos rodiklių sistemos struktūra buvo naudojama 2012–2014 metais Lietuvoje vykdomo LiBiTOP (Lietuvos bibliotekų tinklo optimizavimo galimybių studija) projekto metu, kai buvo atliekamas „Lietuvos valstybinės reikšmės ir apskričių viešųjų bibliotekų strategijų, kokybinių ir kiekybinių veiklos rodiklių tyrimas“ (2013), kuris gali būti laikomas išsamiausia Lietuvoje atlikta bibliotekų veiklos vertinimo analize.

2013 metais LNB BC Bibliotekų vadybos skyrius kartu su Lietuvos apskričių viešosiomis bibliotekomis suorganizavo ir atliko tyrimą „BIX (Bibliotheksindex) metodikos taikymas vertinant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą“.

Šio **tyrimo tikslas** buvo įvertinti pagrindinių savivaldybių viešųjų bibliotekų (toliau –VB) veiklą, taikant BIX (Bibliotheksindex) metodiką.

Tyrimo objektas – 58 VB.

Tyrimo uždaviniai:

- įvertinti apskričių teritorijose esančių VB veiklą ir nustatyti vietą kiekvienoje iš 4 pagrindinių dimensijų: paslaugos, naudojimasis biblioteka, veiksmingumas, plėtra;
- nustatyti rodiklių tinkamumą veiklos vertinimui ir reitingavimui: pateikti rodiklių aprašymus ir taikymo interpretacijas, apibūdinti bibliotekos vidaus ir išorės veiksnius, darančius įtaką pagal BIX metodiką nustatomiems veiklos rezultatams.

Šio straipsnio tikslas – remiantis atliktu tyrimu įvertinti pagal BIX metodiką Lietuvos savivaldybių pagrindinių viešųjų bibliotekų veiklą ir nustatyti rodiklių tinkamumą veiklos vertinimui bei reitingavimui.

2.1.2. BIX skaičiavimo metodikos apžvalga

Šioje dalyje bus apžvelgta BIX skaičiavimo metodika. Taikant šią metodiką, bibliotekų vertinimui yra naudojama 18 standartizuotų rodiklių, kurie suskirstyti į 4 pagrindines duomenų grupes (dimensijas).

1 lentelė. *Dimensijos ir jų rodikliai*

I dimensija – Paslaugos (ištekliai) (6 rodikliai)
Dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui
Vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotas (m ²), tenkantis 1000 gyventojų
Profesionalių bibliotekininkų (viso etato ekvivalentais – toliau VEE) skaičius 1000 gyventojų
Viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (vartotojams) 10 000 gyventojų
Interneto seansų skaičius 1 gyventojui
Renginių skaičius 1000 gyventojų
II dimensija – Naudojimasis biblioteka (5 rodikliai)
Apsilankymų (fizinų) skaičius 1 gyventojui
Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyventojui
Dokumentų išduotis 1 gyventojui
Fondo apyvarta
Bendras bibliotekos darbo valandų, kai biblioteka atvira vartotojui, skaičius per metus 1000 gyventojų
III dimensija – Veiksmingumas (4 rodikliai)
Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai
Darbuotojų darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis

Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (kai ji atvira lankytojui) valandą

Paprastosios išlaidos 1 apsilankymui

IV dimensija – Plėtra (3 rodikliai)

Fondo atnaujinimo procentas

Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui
--

Nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui

Beveik visi šie rodikliai yra žinomi ir taikomi Lietuvos viešosiose bibliotekose; jiems apskaičiuoti pakanka LNB LIBIS bibliotekų statistikos duomenų bazei pateiktų viešųjų bibliotekų statistinių duomenų; yra tik trys rodikliai, kurie iki šiol nebuvo naudojami analizuojant Lietuvos viešųjų bibliotekų veiklą:

- bendras bibliotekos darbo valandų, kai ji atvira vartotojams, skaičius per metus 1000 gyventojų (2 dimensija, 5 rodiklis);
- darbuotojų, aptarnaujančių lankytojus, darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis (3 dimensija, 2 rodiklis);
- mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui (4 dimensija, 2 rodiklis).

Kiekvienas 1 lentelėje pateiktas rodiklis yra detalai aprašomas.

I dimensija. Paslaugos (ištekliai)

1. Dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Dokumentų fondo dydis (fiz. vnt.), lemiantis pakankamą arba nepakankamą aptarnaujamą savivaldybės gyventojų aprūpinimą dokumentais.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Gyventojų aprūpinimas dokumentais yra labai svarbus viešosios bibliotekos veiklos aspektas. Rodiklis leidžia nustatyti, kaip bibliotekos aprūpina dokumentais aptarnaujamą bendruomenę. Dokumentų skaičius 1 gyventojui leidžia įvertinti fondo dydžio pakankamumą, bet neanalizuoja fondo ir jo atitikties realioms vartotojų poreikiams.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B$, kur A – VB fondo dokumentų skaičius per metus (fiz. vnt.), B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

Duomenų šaltiniai. LIBIS bibliotekų statistikos modulis (2013) ir Lietuvos statistikos departamento duomenys (2014)¹.

Rodiklio šaltinis. Rodiklis pritaikytas iš LST ISO 11620: 2008 ir *Library index BIX* (2014)².

2. Vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotas (m²), tenkantis 1000 gyventojų

Apibrėžimas ir paskirtis. Vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų naudingas plotas (m²) 1000 gyventojų. Rodiklio tikslas įvertinti bibliotekos, kaip studijų ir susitikimų vietos bei mokymosi centro svarbą, ir parodyti savininko (institucijos) indėlį šiems tikslams įgyvendinti.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Bibliotekos patalpų plotas yra vienas iš svarbiausių veiksnių, užtikrinančių bibliotekos galimybes teikti paslaugas bendruomenei ir didele dalimi lemiančias šių paslaugų pobūdį, apimtį ir kokybę. Nuo patalpų ploto priklauso, kaip išdėstomas dokumentų fondas, ar jis lengvai prieinamas vartotojams, ar patogų jame atlikti paiešką, kiek galima įrengti darbo vietų vartotojams, ar įmanoma atskirti ir izoliuoti tyliąsias zonas, užtikrinant vartotojams patogų darbą bibliotekoje, ar yra galimybė įrengti atskiras erdves renginiams.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R2 = A / B \times 1000$, kur A – VB patalpų, kuriose yra teikiamos paslaugos vartotojams, plotas (m²); B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

3. Profesionalių bibliotekininkų (viso etato ekvivalentais – toliau VEE) skaičius 1000 gyventojų

Apibrėžimas ir paskirtis. Profesionalių darbuotojų (VEE) ir aptarnaujamų gyventojų skaičiaus santykis. Rodiklio paskirtis – nustatyti

¹ Toliau tekste, pateikiant detalų rodiklių aprašymą, naudojami čia nurodyti duomenų šaltiniai.

² Toliau tekste, pateikiant detalų rodiklių aprašymą, naudojami čia nurodyti duomenų šaltiniai.

profesionalių bibliotekininkų (VEE) skaičių, tenkantį 1000 gyventojų. Profesionalių bibliotekininkų (VEE) skaičius gali būti vertinamas proporcingai reikiamų atlikti darbų kiekiui.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Reikiamas profesionalių bibliotekininkų skaičius tiesiogiai užtikrina ne tik pagrindinių viešosios bibliotekos funkcijų vykdymą, bet ir jos teikiamų paslaugų pasiūlą bei kokybę: kuo didesnis bibliotekininkų skaičius, tuo didesnės bibliotekos galimybės kurti naujas paslaugas ir teikti jas už bibliotekos ribų, gerinti šių paslaugų prieinamumą atsižvelgiant į gyventojų poreikius, didinti elektroninių paslaugų pasiūlą, diferencijuoti bibliotekininkų pareigines funkcijas ir užtikrinti aukštesnį jų kompetencijos lygį konkrečioje veiklos srityje, sudaryti sąlygas darbuotojams kelti profesinę kvalifikaciją dalyvaujant mokymuose. Būtiną personalo etatų skaičių taip pat lemia bibliotekos pastatų skaičius, patalpų dydis, suplanavimas, savitarnos įrenginių naudojimas ir kiti veiksniai.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R3 = A / B \times 1000$, kur A – VB profesionalių bibliotekininkų (VEE) skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

4. Viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (vartotojams) 10 000 gyventojų

Apibrėžimas ir paskirtis. Bibliotekos viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų ir aptarnaujamų gyventojų skaičiaus santykis. Rodiklis leidžia nustatyti viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičių bibliotekoje 10 000 gyventojų ir įvertinti prieigos prie elektroninės informacijos galimybes.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Vienas iš svarbiausių viešosios bibliotekos uždavinių yra teikti bendruomenei informacines paslaugas. Viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius gyventojams yra itin svarbus veiksnys, padedantis užtikrinti prieigą prie elektroninės informacijos ir mažinantis gyventojų skaitmeninę atskirtį. Šis rodiklis yra susijęs su bibliotekos

patalpų plotu, užtikrinančiu galimybę įrengti pakankamą kompiuterizuotų darbo vietų skaičių, kuris gali nulemti interneto seansų skaičių.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R4 = A / B \times 10\,000$, kur A – VB kompiuterizuotų darbo vietų skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

5. Interneto seansų skaičius 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Internetų seansų ir aptarnaujamų gyventojų skaičiaus santykis. Rodiklio tikslas nustatyti, kaip aktyviai aptarnaujami gyventojai naudojami viešos interneto prieigos paslauga.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Šis rodiklis parodo, koku mastu biblioteka savo vartotojams teikia prieigą prie interneto. Interneto seansų skaičius parodo bibliotekos turimų išteklių – kompiuterizuotų darbo vietų – panaudojimą.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R5 = A / B$, kur A – VB interneto seansų skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

6. Renginių skaičius 1000 gyventojų

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras bibliotekos renginių skaičius 1 000 gyventojų. Rodiklio tikslas nustatyti organizuojamų renginių mastą.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Šis rodiklis atskleidžia bibliotekos, kaip kultūros ir vietos bendruomenės centro, vaidmenį visuomenėje. Šis rodiklis parodo bibliotekos veiklą užtikrinant kultūros ir informacijos sklaidą, skatinant skaitymą, raštingumą, mokymąsi visą gyvenimą, asmenybės raišką, bendruomeniškumo skatinimą; renginiai gali padėti pritraukti į biblioteką naujų vartotojų, didinti apsilankymų skaičių.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R6 = A / B \times 1000$, kur A – VB renginių skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

II dimensija. Naudojimas biblioteka

1. Apsilankymų (fizinių) skaičius 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras fizinių apsilankymų bibliotekoje

skaičius per metus 1 gyventojui. Rodiklio tikslas – nustatyti bibliotekos sėkmę pritraukiant gyventojus į biblioteką. Šis rodiklis įvertina, kiek vidutiniškai apsilankymų bibliotekoje tenka 1 aptarnaujamos teritorijos gyventojui. Apsilankymų skaičius 1 gyventojui leidžia tirti naudojimosi biblioteka ypatumus ir nustatyti, kiek bibliotekos, kaip fizinės vietos, teikiamos paslaugos aktualios gyventojams.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Šis rodiklis parodo, ar gyventojai lankosi bibliotekoje ir naudojasi jos ištekliais ir paslaugomis. Apsilankymų (fizinių) skaičius bibliotekoje priklauso nuo daugelio veiksnių: dokumentų fondo dydžio, jo turinio, fondo atnaujinimo procento, bibliotekos patalpų ploto, kompiuterizuotų darbo vietų skaičiaus vartotojams, renginių skaičiaus, lankytojų aptarnavimo laiko, nustatytų patogijų gyventojams aptarnavimo valandų ir pan. Šiam rodikliui turi didelę įtaką aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičius ir registruotų vartotojų skaičius.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B$, kur A – VB bendras apsilankymų skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

2. Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras virtualių apsilankymų skaičius per metus 1 gyventojui. Rodiklio tikslas – nustatyti naudojimosi bibliotekos elektroninėmis paslaugomis intensyvumą.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Virtualus apsilankymas yra vartotojo užklausa, pateikiama esant už bibliotekos ribų bibliotekos tinklalapyje, nepaisant puslapių ar peržiūrėtų elementų skaičiaus (ISO 2789:2007). Šį rodiklį gali naudoti visos bibliotekos, kurios turi tinklalapį, prie kurio gali prisijungti nuotoliniu būdu. Šis rodiklis parodo bibliotekos teikiamų elektroninių paslaugų populiarumą ir patrauklumą bei naudojimosi jomis intensyvumą, gali skatinti tolesnę šių paslaugų plėtrą. Virtualioms paslaugoms kurti reikia specifinių kompetencijų ir darbo laiko, todėl šiam rodikliui didelę įtaką turi profesionalių bibliotekininkų skaičius, jų mokymams skirtos valandos.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R2 = A / B$, kur A – VB bendras virtualių apsilankymų skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

3. Dokumentų išduotis (fiz. vnt.) 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras išdavimų per metus skaičius bibliotekoje 1 gyventojui. Rodiklio tikslas – nustatyti aptarnaujamos teritorijos gyventojų naudojimosi bibliotekos fondu dažnį. Rodiklį galima naudoti norint nustatyti dokumentų fondo kokybę ir bibliotekos gebėjimus populiarinti fondą.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Dokumentų išduotis parodo bibliotekos dokumentų fondo naudojimo intensyvumą, kuriam didelės įtakos turi jo turinio atitikimas aptarnaujamos bendruomenės poreikiams. Rodiklis yra susijęs su fondo dydžiu, rodančiu jo pakankumą arba nepakankumą, fondo turiniu ir fondo atnaujinimo rodikliu; šiam rodikliui gali turėti įtakos gyventojų fizinių apsilankymų skaičius, bibliotekos paslaugų prieinamumą rodantis rodiklis – bibliotekos darbo valandų skaičius ir patogus arba nepatogus gyventojams lankytojų aptarnavimo laikas ir pan.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R3 = A / B$, kur A – VB bendras dokumentų (fiz. vnt.) išduoties skaičius per metus; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

4. Fondo apyvarta

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras bibliotekos fondų išdavimų skaičius (fiz. vnt.) per metus, padalintas iš bendro dokumentų skaičiaus (fiz. vnt.) fonde. Rodiklis apytikriai parodo, kiek kartų fondo dokumentas buvo paskolintas per metus. Šis rodiklis padeda nustatyti ar bibliotekos fondai atitinka aptarnaujamų gyventojų poreikius bei interesus.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Biblioteka komplektuodama fondą siekia įsigyti leidinius, kurie atitiktų vartotojų poreikius ir interesus. Todėl aukštas bibliotekos fondų apyvartos rodiklis rodo, kad biblioteka

vykdo tinkamą fondų komplektavimo politiką, o taip pat, kad sukomplektuoti fondai atitinka vartotojų poreikius.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R4 = A / B$, kur A – VB bendras dokumentų (fiz. vnt.) išduoties skaičius per metus; B – bendras dokumentų (fiz. vnt.) skaičius fonde.

5. Bendras bibliotekos darbo valandų, kai biblioteka atvira vartotojui, skaičius per metus 1000 gyventojų

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras bibliotekos darbo valandų skaičius per metus, kai biblioteka atvira vartotojui, 1000 gyventojų. Šio rodiklio prasme bibliotekos darbo valandos yra valandos, kuriomis vartotojams prieinamos pagrindinės bibliotekos paslaugos (t. y. informacinis aptarnavimas ir dokumentų išduotis, darbas skaityklose).

Rodiklio taikymo pagrindimas. Bibliotekos darbo laikas yra pagrindinis bibliotekos paslaugų prieigos rodiklis, kuris parodo, kaip aptarnaujamai bendruomenei užtikrinama prieiga prie bibliotekos išteklių ir paslaugų.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R5 = A / B \times 1000$, kur A – bendras VB darbo valandų skaičius per metus, kai biblioteka atvira vartotojams; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

III dimensija. Veiksmingumas

1. Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai

Apibrėžimas ir paskirtis. Fondo komplektavimui skirtų lėšų ir dokumentų išduoties santykis. Rodiklis parodo fondo komplektavimui skirtų lėšų panaudojimo efektyvumą.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Pagal BIX metodiką, kuo mažesnė šio rodiklio reikšmė, tuo aukštesnį vertinimą gauna biblioteka. Biblioteka komplektuodama fondą siekia įsigyti tuos leidinius, kurie atitinka vartotojų poreikius ir interesus. Šis rodiklis siejasi su fondo atnaujinimo rodikliu, dokumentų išduotimi 1 gyventojui ir fondo apyvarta. Mažesnis

komplektavimo lėšų vienai išduočiai rodiklis rodo komplektavimo kokybę – kuo įsigijami dokumentai labiau atitinka aptarnaujamos bendruomenės poreikius, tuo didesnę jie turi paklausą ir tuo pačiu didėja jų išduotis bei fondo apyvarta.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B$, kur A – VB fondo komplektavimui skirtos lėšos per metus litais; B – VB bendras dokumentų (fiz. vnt.) išduoties skaičius per metus.

2. Darbuotojų darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis

Apibrėžimas ir paskirtis. Darbuotojų, aptarnaujančių lankytojus, darbo valandų skaičius per metus, padalintas iš valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams. Šis rodiklis parodo darbuotojų, aptarnaujančių lankytojus, darbo laiko sąnaudas teikiant paslaugas lankytojams.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Pagal BIX metodiką, kuo mažesnė šio rodiklio reikšmė, tuo aukštesnį vertinimą gauna biblioteka. Maža rodiklio reikšmė rodo efektyvų darbo organizavimą diferencijuojant darbuotojų pareigines funkcijas ir optimaliai panaudojant jų darbo laiką, todėl kuo daugiau aptarnaujantys darbuotojai skiria laiko tiesioginiam lankytojų aptarnavimui, tuo aukščiau vertinama biblioteka. Aukštą rodiklio reikšmę ir kartu žemą jo vertę gali pasiekti ta biblioteka, kurioje yra mažai darbuotojų, todėl diferencijuoti jų pareigines funkcijas nėra galimybių ir lankytojų aptarnavimas organizuojamas rotacijos principu, t.y. daugumos įvairiomis veiklomis užimtų darbuotojų tam tikra darbo laiko dalis skiriama lankytojų aptarnavimui, bet tai nėra pagrindinė jų veikla. Plėtojant įvairias veiklas ir nesant galimybių didinti darbuotojų skaičiaus, viešosiose bibliotekose dažnai taikoma praktika, kai integruojamos įvairios funkcijos, kurios priskiriamos jau esančioms pareigybėms. Šiuo atveju biblioteka turi ribotas galimybes užtikrinti pakankamą paslaugų pasiūlą, jų prieinamumą bei kokybę, todėl didelė šio rodiklio reikšmė gali nulemti žemesnes su šiuo rodikliu susijusių, rodiklių reikšmes: renginių skaičių

1000 gyventojų, nepakankamai išvystytas elektronines paslaugas ir pan.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R2 = A / B$, kur A – VB darbuotojų, aptarnaujančių lankytojus, darbo valandų skaičius per metus; B – VB darbo valandų skaičius per metus, kai biblioteka atvira lankytojams.

3. Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (kai ji atvira lankytojui) valandą

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendras apsilankymų bibliotekoje skaičius per metus, padalintas iš valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, skaičiaus. Šis rodiklis parodo, kiek vidutiniškai yra apsilankymų bibliotekoje per 1 darbo valandą (kai biblioteka yra atvira lankytojui). Šio rodiklio prasme bibliotekos darbo valandos yra valandos, kuriomis vartotojams prieinamos pagrindinės bibliotekos paslaugos (t. y. informacinis aptarnavimas ir dokumentų išduotis, darbas skaityklose).

Rodiklio taikymo pagrindimas. Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (kai ji atvira lankytojui) valandą leidžia tirti naudojimosi biblioteka ypatumus: aukšta šio rodiklio reikšmė gali rodyti ilgesnio aptarnavimo laiko (papildomų aptarnavimo valandų) poreikį, labai maža – kad darbo valandos yra nepatogios daugumai aptarnaujamos bendruomenės gyventojų. Šiam rodikliui didelę reikšmę turi aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičius, jam taip pat daro įtaką bibliotekos patalpų plotas, kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams skaičius ir pan.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R3 = A / B$, kur A – VB apsilankymų skaičius per metus; B – VB darbo valandų skaičius per metus, kai biblioteka atvira lankytojams.

4. Paprastosios išlaidos 1 apsilankymui

Apibrėžimas ir paskirtis. Bendros paprastosios bibliotekos išlaidos per finansinius metus, padalintos iš apsilankymų bibliotekoje skaičiaus. Rodiklio tikslas nustatyti bibliotekos paslaugų kainos santykį su apsilankymų bibliotekoje skaičiumi. Jis parodo, kiek kainuoja vienas vartotojo apsilankymas bibliotekoje.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Pagal BIX metodiką, kuo mažesnė šio rodiklio reikšmė, tuo aukštesnį vertinimą gauna biblioteka. Viešųjų bibliotekų veikloje vartotojų aptarnavimas yra vienas svarbiausių jų veiklos prioritetų. Šis rodiklis tiesiogiai parodo finansines sąnaudas teikiant gyventojams bibliotekos paslaugas. Aukštą įvertinimą šioje srityje gali gauti tos bibliotekos, kurių paslaugomis naudojasi daug aptarnaujamos teritorijos gyventojų (kuo didesnis apsilankymų skaičius bibliotekoje, tuo mažesnė vieno apsilankymo kaina).

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R4 = A / B$, kur A – VB paprastosios arba eksploatavimo išlaidos per metus litais; B – bendras vartotojų fizinių apsilankymų skaičius per metus. Remiantis ISO 2789:2007, paprastosios išlaidos apima išlaidas darbuotojams, nuomai, komplektavimui ir licencijoms įsigyti, įrišimui, kompiuterių tinklams, telekomunikacijoms, pastatų išlaikymui, turimų baldų ir įrangos priežiūrai ir keitimui ir t. t.

IV dimensija. Plėtra

1. Fondo atnaujinimo procentas

Apibrėžimas ir paskirtis. Bibliotekos gautų naujų dokumentų skaičius (fiz. vnt.) per metus, padalintas iš bibliotekos fonde esančių dokumentų (fiz. vnt.) skaičiaus ir padaugintas iš 100. Rodiklio tikslas nustatyti, kokį procentą bibliotekos fonde sudaro gauti einamųjų metų dokumentai.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Nuolat ir pakankamai atnaujinamas dokumentų fondas yra vienas iš svarbiausių rodiklių vertinant bibliotekos galimybes tenkinti gyventojų informacinius poreikius. Pagal IFLA/UNESCO rekomendacijas viešųjų bibliotekų fondai turi būti atnaujinti per 10 metų. Jų fondus turėtų sudaryti 10 proc. dokumentų, kurie išleisti per paskutiniuosius 2 metus, o 5 proc. – einamųjų metų leidiniai. Fondo atnaujinimo rodiklis tiesiogiai priklauso nuo fondo komplektavimui skirtų lėšų ir nuo fondo dydžio. Žemas rodiklis gali reikšti nepakankamą finansavimą naujų dokumentų įsigijimui arba nepakankamai intensyvią antrinę dokumentų atranką ir per didelį (perteklinį) fondą.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B \times 100$, kur A – VB gautų naujų dokumentų (fiz. vnt.) skaičius per metus; B – bendras VB fonde esančių dokumentų (fiz. vnt.) skaičius.

2. Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Mokymams skirtų valandų skaičius, padalintas iš bendro bibliotekos darbuotojų skaičiaus (asmenų skaičius, ne VEE). Šis rodiklis parodo, kaip aktyviai bibliotekų darbuotojai dalyvavo mokymuose per metus. Rodiklis leidžia įvertinti darbuotojų mokymo mastus.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Itin sparčiai kintant informacijos priemonėms ir technologijoms, aukšta bibliotekos darbuotojų kompetencija yra pagrindinė prielaida tinkamai ir efektyviai teikti tradicines bei elektronines bibliotekos paslaugas. Todėl nuolatinis darbuotojų mokymasis ir kompetencijos atnaujinimas yra esminis sėkmingos bibliotekos veiklos veiksnys. Mokymams skirtų valandų skaičius rodo, ar bibliotekos personalas yra pasirengęs plėtoti ir kurti naujas paslaugas bei užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę.

Šio rodiklio prasme mokymais laikomas *profesinės kvalifikacijos tobulinimas*: bibliotekininkystės žinių gilinimas, e. paslaugų diegimas, tyrimų metodika, renginių organizavimas, viešieji ryšiai, komunikacija, skaitmeninimas; ir *bendrujų kompetencijų tobulinimas* – kalbų, kompiuterinio raštingumo, darbo santykių ir darbo teisės (ne specialistams), organizacijos vadybos (pvz., direktoriui ir jo pavaduotojams, padalinių vadovams), psichologijos, bendravimo žinių (jeigu tai tiesiogiai nesusiję su vartotojų aptarnavimu), projektų vadybos (jeigu tai ne projektų vadybininkams), naudojimosi e. paslaugomis (e. valdžia, VMI, SODRA, e. bankininkystė ir pan. paslaugos, nesusijusios su bibliotekos teikiamomis e. paslaugomis) ir pan. žinių gilinimas. Mokymai gali būti formalūs ir neformalūs. *Formalus profesinės kvalifikacijos ir bendrujų kompetencijų tobulinimas* – mokymo renginiai (paskaitos, mokymo kursai, mokomieji seminarai), kuriuose

tikslingai siekiama išugdyti tam tikrus gebėjimus – yra mokymo planas, programa. Mokymo renginiuose derinami teoriniai ir praktiniai užsiėmimai, gali būti tik teoriniai ar tik praktiniai (pvz., praktikumas). Gali būti gaunamas pažymėjimas. *Neformalus profesinės kvalifikacijos ir bendrųjų kompetencijų tobulinimas* – stažuotės, ekskursijos į kitas bibliotekas, seminarai, konferencijos, diskusijos, apskritieji stalai, paskaitos, kuriuose išklausomi pranešimai, dažnai dalyviui turintys tik pažintinę informacinę vertę.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B$, kur A – mokymams skirtų valandų skaičius per metus; B – VB darbuotojų skaičius (asmenų skaičius, ne VEE).

3. Nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui

Apibrėžimas ir paskirtis. Bibliotekos nepaprastosios išlaidos per metus padalintos iš aptarnaujamų gyventojų skaičiaus. Šis rodiklis parodo bibliotekos infrastruktūros gerinimo ir plėtros galimybes.

Rodiklio taikymo pagrindimas. Investavimas į bibliotekos infrastruktūros gerinimą yra būtinas, priešingu atveju biblioteka tampa nepatraukli aptarnaujamai bendruomenei. Remiantis ISO 2789:2007 nepaprastosioms išlaidoms priskiriamos neregulios investicijos bibliotekų infrastruktūros gerinimui ir plėtrai, t. y. bibliotekų statybai ir renovacijai, remontui, sklypų ir kito ilgalaikio turto įsigijimui, kompiuterinės ir programinės įrangos atnaujinimui ar įsigijimui. Šių investicijų dydis parodo bibliotekos išteklių bei paslaugų plėtros galimybes ir bibliotekos pasirengimą pokyčiams.

Rodiklio skaičiavimo būdas. $R1 = A / B$, kur A – VB nepaprastosios išlaidos per metus litais; B – aptarnaujamų gyventojų skaičius.

Bibliotekų grupavimas

Gauti VB rezultatai grupuojami pagal konkrečios bibliotekos aptarnaujamos bendruomenės dydį. Bibliotekos aptarnaujamų gyventojų skaičius naudojamas apskaičiuojant daugelį rodiklių, todėl jie yra pakankamai patikimi ir leidžia objektyviau įvertinti kiekvienos bibliotekos veiklos rezul-

tatus, lyginant juos su kitų tos pačios grupės bibliotekų veiklos rodikliais. Pagal aptarnaujamų gyventojų skaičių bibliotekos suskirstomos į 6 grupes:

2 lentelė. *Bibliotekų grupavimas pagal aptarnaujamų gyventojų skaičių*

Grupė 0	Mažiau negu 5000 gyventojų
Grupė 1	Nuo 5 000 iki 15 000 gyventojų
Grupė 2	Nuo 15 000 iki 30 000 gyventojų
Grupė 3	Nuo 30 000 iki 50 000 gyventojų
Grupė 4	Nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų
Grupė 5	Daugiau kaip 100 000 gyventojų

Procentilių skaičiavimas

Suskirstius bibliotekas į grupes, visi tolesni skaičiavimai yra atliekami atskirai kiekvienoje grupėje. Nustatant kiekvienos bibliotekos poziciją kitų tos grupės bibliotekų atžvilgiu, kiekvienam rodikliui yra paskaičiuojamas procentilis. Tai yra skaičius tarp 0 ir 1. Biblioteka, turinti mažiausią konkretaus rodiklio reikšmės vertę, gauna procentilį „0“, turinti didžiausią reikšmės vertę – procentilį „1“, o visos kitos bibliotekos yra tarp šių dviejų skaičių: pvz., 0,5 procentilio turinti biblioteka yra grupės, kuriai ji priskirta, viduryje, t. y. 50 proc. visų bibliotekų turi mažesnę reikšmę, 50 proc. – didesnę. 0,85 procentilis reiškia, kad 85 proc. visų tos grupės bibliotekų turi mažesnę reikšmę, o 15 proc. – didesnę. Jeigu tam tikri rodikliai yra vienodi keliose bibliotekose, šios bibliotekos gauna vienodą to rodiklio procentilį, o žemiau esančių rodiklių procentiliai pasislenka per tiek punktų, kiek yra vienodų šio rodiklių reikšmių. Gavus vienodą procentilių sumą, kiekvienoje dimensijoje atsižvelgiama į vieną iš rodiklių, kurie leidžia nustatyti bibliotekos pirmumą – kuo didesnė tokio rodiklio vertė (procentilis), tuo aukštesnėje pozicijoje yra biblioteka:

I dimensijoje – renginių skaičius 1000 gyventojų;

II dimensijoje – bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų;

III dimensijoje – paprastosios išlaidos 1 apsilankymui;

IV dimensijoje – fondo atnaujinimo procentas.

Specialūs rodikliai. Vertinant BIX rodiklio reikšmę, paprastai, vadovujamasi taisykle „kuo didesnė, tuo geriau“, tačiau yra keletas išimčių, nustatant tikslinių rodiklių efektyvumą. III dimensijoje rodikliai „*fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai*“, „*darbuotojų darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis*“ ir „*paprastosios išlaidos 1 apsilankymui*“ yra įvertinami atvirkštine tvarka: žemiausia reikšmė gauna didžiausią įvertinimą (1,00 procentilis), o didžiausia reikšmė – mažiausią procentilį (0,00).

Apskaičiavus visų vienos dimensijos rodiklių procentilius, jie yra sumuojami ir dalijami iš šios dimensijos rodiklių skaičiaus. Gautas rezultatas vėl yra perskaičiuojamas į procentilius, pagal kuriuos yra nustatomas galutinis bibliotekos procentilis ir reitingas.

Bibliotekų reitingavimas

<ul style="list-style-type: none"> • Aukščiausia grupė (auksinė): viršutiniame trečdalyje esančios bibliotekos, kurių procentilis per 0,66.
<ul style="list-style-type: none"> • Vidurinė grupė (šviesiai mėlyna): viduriniame trečdalyje esančios bibliotekos, kurių procentiliai tarp 0,33 ir 0,66.
<ul style="list-style-type: none"> • Žemiausia grupė (tamsiai mėlyna): apatiniame trečdalyje esančios bibliotekos, kurių procentiliai iki 0,32.

Aukščiausioje grupėje esančioms bibliotekoms skiriama viena žvaigždė (●), o esančioms vidurinėje grupėje – pusė žvaigždės (◐). Biblioteka gali surinkti daugiausia 4 žvaigždes, jeigu visose 4 dimensijose ji yra aukščiausioje (auksinėje) grupėje.

2.2. BIX metodikos pritaikymo rezultatai Lietuvos savivaldybių viešosiose bibliotekose

Tyrimo imtis ir statistikos duomenų rinkimas. Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras parengė metodiką, pagal kurią buvo skaičiuojami savivaldybių pagrindinių VB rodikliai ir jų procentiliai, pagal BIX metodiką vertinama jų veikla. VB buvo suskirstytos į 5 grupes pagal gyventojų skaičių (3 lentelė). Tyrime dalyvavo 58 VB (šalyje veikia 60 VB). Tyrime nedalyvavo *Vilniaus m. CB*, nes 2012 m. vykdė patalpų renovaciją ir neaptarnavo lankytojų; *Šiaulių m. VB*, nevykdo vartotojų aptarnavimo funkcijos.

3 lentelė. *Bibliotekų grupės pagal aptarnaujamos teritorijos gyventojų skaičių*

Eil. nr.	Apskritis	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje
0 GRUPĖ (gyventojų skaičius iki 5 000)			
1.	Kauno	Birštono VB	2 534
2.	Marijampolės	Kalvarijos VB	4 377
3.	Alytaus	Lazdijų VB	4 399
4.	Klaipėdos	Neringos VB	2 724
5.	Tauragės	Pagėgių VB	1 894
6.	Telšių	Rietavo VB	3 409
7.	Vilniaus	Švenčionių VB	4 933
8.	Vilniaus	Trakų VB	4 960

Eil. nr.	Apskritis	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje
1 GRUPĖ (gyventojų skaičius nuo 5 000 iki 15 000)			
1.	Utenos	Anykščių VB	10 220
2.	Šiaulių	Akmenės VB	8 829
3.	Panevėžio	Biržų VB	11 946
4.	Alytaus	Druskininkų VB	14 172
5.	Vilniaus	Elektrėnų VB	11 735
6.	Utenos	Ignalinos VB	5 790
7.	Šiaulių	Joniškio VB	9 503
8.	Tauragės	Jurbarko VB	10 983
9.	Kauno	Kaišiadorių VB	8 369
10.	Kauno	Kauno raj.VB	10 866
11.	Marijampolės	Kazlų Rūdos VB	6 352
12.	Šiaulių	Kelmės VB	9 059
13.	Klaipėdos	Klaipėdos raj.VB	14 989
14.	Panevėžio	Kupiškio VB	7 001
15.	Utenos	Molėtų VB	6 312
16.	Šiaulių	Pakruojo VB	5 002
17.	Panevėžio	Pasvalio VB	7 288
18.	Kauno	Prienų VB	9 650
19.	Kauno	Raseinių VB	11 070
20.	Panevėžio	Rokiškio VB	13 879
21.	Klaipėdos	Skuodo VB	6 250
22.	Marijampolės	Šakių VB	5 864
23.	Vilniaus	Šalčininkų VB	6 506
24.	Tauragės	Šilalės VB	5 536
25.	Vilniaus	Širvintų VB	6 213
26.	Alytaus	Varėnos VB	9 078
27.	Marijampolės	Vilkaviškio VB	11 204
28.	Vilniaus	Vilniaus raj.VB	6 240
29.	Utenos	Zarasų VB	6 980

Eil. nr.	Apskritis	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje
2 GRUPĖ (gyventojų skaičius nuo 15 000 iki 30 000)			
1.	Kauno	Jonavos VB	29 761
2.	Kauno	Kėdainių VB	26 080
3.	Klaipėdos	Kretingos VB	19 050
4.	Marijampolės	Marijampolės* VB	39 656
5.	Telšių	Mažeikių* VB	36 421
6.	Klaipėdos	Palangos VB	15 395
7.	Telšių	Plungės VB	19 556
8.	Šiaulių	Radviliškio VB	16 756
9.	Klaipėdos	Šilutės VB	17 272
10.	Tauragės	Tauragės VB	23 838
11.	Telšių	Telšių VB	24 881
12.	Vilniaus	Ukmergės VB	23 007
13.	Utenos	Utenos VB	28 088
14.	Utenos	Visagino VB	21 110

* Marijampolės ir Mažeikių VB buvo priskirtos 2-ajai bibliotekų grupei, nors jų aptarnaujamų teritorijų gyventojų skaičius yra per 30 tūkst., nes šalyje yra tik dvi 3 bibliotekų grupėi priskirtinos bibliotekos. Dvi bibliotekas reitinguoti nėra prasmės.

Eil. nr.	Apskritis	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje
4 GRUPĖ (gyventojų skaičius nuo 50 000 iki 100 000)			
1.	Alytaus	Alytaus m. VB	57 452
2.	Alytaus	Alytaus raj. VB	57 452
3.	Panevėžio	Panevėžio m. VB	97 589
4.	Panevėžio	Panevėžio raj. VB	97 589

Eil. nr.	Apskritis	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje
5 GRUPĖ (gyventojų skaičius per 100 000)			
1.	Kauno	Kauno m. VB	307 498
2.	Klaipėdos	Klaipėdos m. VB	158 891
3.	Šiaulių	Šiaulių m. VB	106 847

2012 metų statistikos duomenys rodiklių reikšmėms apskaičiuoti buvo imami iš VB statistinių ataskaitų, paskelbtų statistikos modulyje (2013). Gyventojų skaičius 2012 m. pabaigoje (arba 2013 m. pradžioje) buvo nurodomas iš Lietuvos statistikos departamento duomenų bazių (2013).

2.2.1. Reitinguojamų bibliotekų grupių rodiklių vertė ir reitingas

I dimensijos rodikliai. Bibliotekų paslaugų (išteklų) vertinimas ir reitingas

Šioje dalyje yra aptariami I dimensijos rodikliai, matuojantys bibliotekos išteklų ir paslaugų tinkamumą bei prieinamumą aptarnaujamiems gyventojams (naudojami 6 rodikliai); pateikiami šios dimensijos 0, 1, 2, 3, 4, 5 bibliotekų grupių rezultatai bei jų reitingai.

Rezultatai. 0 grupė. 4 lentelėje yra pateikiama 0 bibliotekų grupės I dimensijos 6 rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma. Skaičiuojant galutinį pirmos dimensijos procentilį ir nustatant bibliotekų reitingą į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę gavo Pagėgių, Birštono, Lazdijų VB (6 lentelė). Pagal BIX metodiką šių VB teikiami ištekliai ir paslaugos yra vertinamos geriausiai. Birštono VB beveik pagal visus I dimensijos rodiklius užėmė aukščiausias pozicijas: rodiklių *dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui, vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotas (m²) 1000 gyventojų ir interneto seansų skaičius 1 gyventojui* procentiliai – 1,00; o rodiklių *viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (KDV vartotojams) 10 000 gyventojų ir renginių skaičius 1000 gyventojų* procentiliai – 0,86. Rodiklio *profesionalių bibliotekininkų (etatu – VEE) skaičius 1000 gyventojų* procentilis – 0,43 (4, 5 lentelės).

Pagėgių VB rodiklių *viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (KDV vartotojams) 10 000 gyventojų ir renginių skaičius 1000 gyventojų* procentiliai – 1,00; rodiklių *dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui,*

vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotas (m²) 1000 gyventojų ir interneto seansų skaičius 1 gyventojui procentiliai – 0,86; rodiklio profesionalių bibliotekininkų (etatu – VEE) skaičius 1000 gyventojų procentilis – 0,57 (4, 5 lentelės).

Šioje dimensijoje dviem ar daugiau bibliotekų surinkus vienodą procentilių skaičių, nustatant bibliotekos pirmumą, atsižvelgiama į rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojų* reikšmę. Tiek Pagėgių VB, tiek Birštono VB galutinis procentilis lygus 0,86, tačiau galutiniame bibliotekų reitinge Pagėgių VB yra aukščiau nei Birštono VB, nes Pagėgių VB rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojų* procentilis – 1,00, o Birštono VB – 0,86 (6 lentelė).

Savo ruožtu Lazdijų VB rodiklių procentiliai svyravo nuo 0,57 iki 1 (4 lentelė).

Į vidurinę grupę pateko ir po pusę žvaigždės gavo Trakų ir Rietavo VB (6 lentelė).

Žemiausioje grupėje liko Neringos, Kalvarijos ir Švenčionių VB. Pagal BIX metodiką 86 proc. grupės bibliotekų yra geresnėje pozicijoje negu Kalvarijos VB ir visos grupės bibliotekos – geresnėje negu Neringos VB (bendras procentilis – 0,00). Neringos VB, rodiklių *profesionalių bibliotekininkų (etatu – VEE) skaičius 1000 gyventojų*, *viešos priedigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (KDV vartotojams) 10 000 gyventojų* ir *renginių skaičius 1000 gyventojų* procentiliai – 0,00 ir tik rodiklio *dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui* procentilis – 0,71 (4, 5, 6 lentelės; priedas 1 lentelė)).

4 lentelė. *I dimensija. 0 grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Birštono VB	1,00	1,00	0,43	0,86	1,00	0,86	5,15
2.	Kalvarijos VB	0,00	0,00	0,29	0,43	0,71	0,43	1,86
3.	Lazdijų VB	0,57	0,71	1,00	0,57	0,57	0,14	3,56
4.	Neringos VB	0,71	0,14	0,00	0,00	0,29	0,00	1,14
5.	Pagėgių VB	0,86	0,86	0,57	1,00	0,86	1,00	5,15
6.	Rietavo VB	0,29	0,29	0,14	0,71	0,14	0,71	2,28
7.	Švenčionių VB	0,14	0,43	0,86	0,14	0,00	0,57	2,14
8.	Trakų VB	0,43	0,57	0,71	0,29	0,43	0,29	2,72

1 rodiklis – *Dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui;*

2 rodiklis – *Naudingas patalpų plotas (m²) 1 000 gyventojų;*

3 rodiklis – *Profesionalių bibliotekininkų (etatų - VEE) skaičius 1000 gyventojų;*

4 rodiklis – *Viešos prieigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (KDV vartotojams) 10 000 gyventojų;*

5 rodiklis – *Interneto seansų skaičius 1 gyventojui;*

6 rodiklis – *Renginių skaičius 1000 gyventojų.*

5 lentelė. *I dimensija. 0 grupės bibliotekų bendrasis paslaugų (išteklių) rodiklių verčių procentilis*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Neringos VB	1,14	0,19	0,00
2.	Kalvarijos VB	1,86	0,31	0,14
3.	Švenčionių VB	2,14	0,36	0,29
4.	Rietavo VB	2,28	0,38	0,43
5.	Trakų VB	2,72	0,45	0,57
6.	Lazdijų VB	3,56	0,59	0,71
7.	Birštono VB	5,15	0,86	0,86
8.	Pagėgių VB	5,15	0,86	0,86

6 lentelė. *I dimensija. 0 grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) įvertinimas*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Pagėgių VB	0,86	0,86
2.	Birštono VB	0,86	0,86
3.	Lazdijų VB	0,59	0,71
4.	Trakų VB	0,45	0,57
5.	Rietavo VB	0,38	0,43
6.	Švenčionių VB	0,36	0,29
7.	Kalvarijos VB	0,31	0,14
8.	Neringos VB	0,19	0,00

1 grupė. Pirmoje bibliotekų grupėje geriausiai yra vertinamos Pakruojo, Zarasų, Skuodo, Ignalinos, Šilalės, Pasvalio, Šakių, Kupiškio, Molėtų, Širvintų VB paslaugos (ištekliai), šios bibliotekos pateko į aukščiausiąją grupę ir pelnė po žvaigždę (9 lentelė). Skuodo ir Ignalinos VB yra surinkosios vienodą galutinį procentilį, tačiau bibliotekų reitinge Skuodo VB yra aukščiau nei Ignalinos VB, nes Skuodo VB rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojų* procentilis – 1,00, Ignalinos VB – 0,61.

Šilalės VB pagal dviejų rodiklių procentilius užėmė pirmaujančias pozicijas: *viešos priedos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (KDV vartotojams) 10 000 gyventojų* ir *interneto seansų skaičius 1 gyventojui* procentiliai – 1,00, o rodiklio *profesionalių bibliotekininkų (etatų – VEE) skaičius 1000 gyventojų* procentilis – 0,96 (7,8 lentelės).

Į vidurinę grupę pateko ir po pusę žvaigždės pelnę Varėnos, Kauno r., Šalčininkų, Elektrėnų, Kaišiadorių, Akmenės, Raseinių, Kazlų Rūdos, Kelmės VB (9 lentelė). Čia susiklostė tokia pati situacija kaip ir aukščiausioje grupėje. Kaišiadorių ir Akmenės VB surinko vienodą galutinį procentilį, tačiau pagal rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojų* reikšmę Kaišiadorių VB bibliotekų reitinge yra aukščiau nei Akmenės VB (atitinkamai procentiliai – 0,57 ir 0,39) (9 lentelė).

Žemiausioje grupėje – Anykščių, Rokiškio, Joniškio, Druskininkų, Prienų, Jurbarko, Vilniaus, Vilkaviškio, Biržų, Klaipėdos VB. Pagal BIX

metodiką, I grupės I dimensijoje 96 proc. bibliotekų yra geresnėje pozicijoje už Biržų VB ir visos šios grupės bibliotekos yra geresnėje pozicijoje nei Klaipėdos r. VB. (7, 8, 9 lentelės; priedas 2 lentelė).

7 lentelė. I dimensija. I grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Ankščių VB	0,54	0,21	0,57	0,29	0,39	0,07	2,07
2.	Akmėnės VB	0,68	0,14	0,46	0,86	0,21	0,39	2,74
3.	Biržų VB	0,25	0,46	0,36	0,04	0,00	0,11	1,22
4.	Druskininkų VB	0,57	0,29	0,00	0,14	0,18	0,43	1,61
5.	Elektrėnų VB	0,04	0,61	0,11	0,79	0,43	0,86	2,84
6.	Ignalinos VB	0,89	1,00	0,82	0,82	0,93	0,61	5,07
7.	Joniškio VB	0,36	0,18	0,50	0,11	0,07	0,50	1,72
8.	Jurbarko VB	0,21	0,04	0,14	0,21	0,71	0,00	1,31
9.	Kaišiadorių VB	0,82	0,00	0,43	0,25	0,68	0,57	2,75
10.	Kauno raj. VB	0,32	0,75	0,21	0,61	0,54	0,75	3,18
11.	Kazlų Rūdos VB	0,14	0,39	0,04	0,57	0,75	0,46	2,35
12.	Kelmės VB	0,29	0,54	0,25	0,07	0,50	0,54	2,19
13.	Klaipėdos raj. VB	0,07	0,11	0,07	0,39	0,11	0,14	0,50
14.	Kupiškio VB	0,75	0,93	0,79	0,43	0,57	0,89	4,36
15.	Molėtų VB	0,43	0,64	0,61	0,75	0,82	0,67	3,92
16.	Pakruojo VB	0,96	0,86	0,89	0,89	0,89	0,96	5,45
17.	Pasvalio VB	1,00	0,79	0,86	0,68	0,46	0,82	4,61
18.	Prienų VB	0,00	0,25	0,25	0,50	0,29	0,29	1,58
19.	Raseinių VB	0,57	0,71	0,39	0,36	0,36	0,21	2,60
20.	Rokiškio VB	0,39	0,36	0,32	0,18	0,32	0,25	1,82
21.	Skuodo VB	0,93	0,68	0,93	0,93	0,64	1,00	5,11
22.	Šakių VB	0,71	0,82	0,75	0,71	0,61	0,93	4,53
23.	Šalčininkų VB	0,79	0,50	0,54	0,64	0,25	0,36	3,08
24.	Šilalės VB	0,46	0,89	0,96	1,00	1,00	0,71	5,02
25.	Širvintų VB	0,64	0,43	0,71	0,46	0,86	0,79	3,89
26.	Varėnos VB	0,50	0,57	0,68	0,54	0,96	0,04	3,29
27.	Vilkaviškio VB	0,11	0,32	0,18	0,32	0,14	0,18	1,25
28.	Vilniaus raj. CB	0,18	0,07	0,64	0,00	0,04	0,32	1,25
29.	Zarasų VB	0,86	0,96	1,00	0,96	0,79	0,64	5,21

8 lentelė. *I dimensija. 1 grupės bibliotekų bendrasis paslaugų (išteklių) rodiklių verčių procentilis*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Klaipėdos raj. VB	0,50	0,08	0,00
2.	Biržų VB	1,22	0,20	0,04
3.	Vilniaus raj. CB	1,00	0,21	0,07
4.	Vilkaviškio VB	1,25	0,21	0,07
5.	Jurbarko VB	1,31	0,22	0,14
6.	Prienų VB	1,58	0,26	0,18
7.	Druskininkų VB	1,61	0,27	0,21
8.	Joniškio VB	1,72	0,29	0,25
9.	Rokiškio VB	1,82	0,30	0,29
10.	Anykščių VB	2,07	0,35	0,32
11.	Kelmės VB	2,19	0,37	0,36
12.	Kazlų Rūdos VB	2,35	0,39	0,39
13.	Raseinių VB	2,60	0,43	0,43
14.	Akmenės VB	2,74	0,46	0,46
15.	Kaišiadorių VB	2,75	0,46	0,46
16.	Elektrėnų VB	2,84	0,47	0,54
17.	Šalčininkų VB	3,08	0,51	0,57
18.	Kauno raj. VB	3,18	0,53	0,61
19.	Varėnos VB	3,29	0,55	0,64
20.	Širvintų VB	3,89	0,65	0,68
21.	Molėtų VB	3,92	0,66	0,71
22.	Kupiškio VB	4,36	0,73	0,75
23.	Šakių VB	4,53	0,76	0,79
24.	Pasvalio VB	4,61	0,77	0,82
25.	Šilalės VB	5,02	0,84	0,86
26.	Ignalinos VB	5,07	0,85	0,89
27.	Skuodo VB	5,11	0,85	0,89
28.	Zarasų VB	5,21	0,87	0,96
29.	Pakruojo VB	5,45	0,91	1,00

9 lentelė. I dimensija. 1 grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis	
1.	Pakruojo VB	0,91	1,00	●
2.	Zarasų VB	0,87	0,96	●
3.	Skuodo VB	0,85	0,89	●
4.	Ignalinos VB	0,85	0,89	●
5.	Šilalės VB	0,84	0,86	●
6.	Pasvalio VB	0,77	0,82	●
7.	Šakių VB	0,76	0,79	●
8.	Kupiškio VB	0,73	0,75	●
9.	Molėtų VB	0,66	0,71	●
10.	Širvintų VB	0,65	0,68	●
11.	Varėnos VB	0,55	0,64	●
12.	Kauno raj. VB	0,53	0,61	●
13.	Šalčininkų VB	0,51	0,57	●
14.	Elektrėnų VB	0,47	0,54	●
15.	Kaišiadorių VB	0,46	0,46	●
16.	Akmenės VB	0,46	0,46	●
17.	Raseinių VB	0,43	0,43	●
18.	Kazlų Rūdos VB	0,39	0,39	●
19.	Kelmės VB	0,37	0,36	●
20.	Ankščių VB	0,35	0,32	●
21.	Rokiškio VB	0,30	0,29	●
22.	Joniškio VB	0,29	0,25	●
23.	Druskininkų VB	0,27	0,21	●
24.	Prienų VB	0,26	0,18	●
25.	Jurbarko VB	0,22	0,14	●
26.	Vilniaus raj. VB	0,21	0,07	●
27.	Vilkaviškio VB	0,21	0,07	●
28.	Biržų VB	0,20	0,04	●
29.	Klaipėdos raj. VB	0,14	0,00	●

2 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir geriausiai įvertintos Palangos, Radviliškio, Utenos, Šilutės, Ukmergės VB (12 lentelė). Palangos VB yra šios grupės bibliotekų reitingo viršuje: pagal rodiklius *dokumentų (fiz.*

vnt.) skaičius 1 gyventojui ir interneto seansų skaičius 1 gyventojui gavo aukščiausią įvertinimą (1,00 procentilis), o pagal likusius rodiklius vertinimai svyruoja nuo 0,85 iki 0,92 procentilio. Utenos VB pirmauja pagal rodiklių *vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotas (m²) 1000 gyventojų* ir *viešos priedos kompiuterizuotų darbo vietų skaičius (vartotojams) 1000 gyventojų* procentilius (1,00), Radviliškio VB – pagal rodiklio *profesionalių bibliotekininkų skaičius (VEE) 1000 gyventojų* procentilį, o Šilutės – VB pagal rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojui* vertę (10 lentelė).

Į vidurinę grupę pateko ir po pusę žvaigždės gavo Kretingos, Tauragės, Plungės, Jonavos VB.

Žemiausioje grupėje yra Telšių, Kėdainių, Marijampolės, Visagino, Mažeikių VB. Į šią grupę pateko bibliotekos, kurių procentilis yra iki 0,32. Pagal BIX metodiką visos 2-osios grupės bibliotekos yra geresnėje pozicijoje nei Mažeikių VB, kurios galutinis procentilis yra 0,00 (10, 11, 12 lentelės; priedas 3 lentelė).

10 lentelė. *1 dimensija. 2 grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Jonavos VB	0,31	0,15	0,31	0,15	0,62	0,69	2,23
2.	Kėdainių VB	0,23	0,62	0,38	0,08	0,23	0,23	1,77
3.	Kretingos VB	0,54	0,46	0,69	0,46	0,46	0,38	2,99
4.	Marijampolės VB	0,00	0,54	0,15	0,69	0,15	0,08	1,61
5.	Mažeikių VB	0,08	0,38	0,08	0,00	0,08	0,15	0,77
6.	Palangos VB	1,00	0,85	0,92	0,92	1,00	0,85	5,54
7.	Plungės VB	0,15	0,23	0,38	0,38	0,54	0,77	2,45
8.	Radviliškio VB	0,92	0,92	1,00	0,62	0,85	0,92	5,23
9.	Šilutės VB	0,77	0,69	0,85	0,54	0,77	1,00	4,62
10.	Tauragės VB	0,46	0,31	0,77	0,77	0,31	0,31	2,93
11.	Telšių VB	0,62	0,00	0,23	0,85	0,38	0,00	2,08
12.	Ukmergės VB	0,38	0,77	0,62	0,31	0,62	0,62	3,32
13.	Utenos VB	0,85	1,00	0,54	1,00	0,92	0,46	4,77
14.	Visagino VB	0,69	0,08	0,00	0,23	0,00	0,54	1,54

11 lentelė. I dimensija. 2 grupės bibliotekų bendrasis paslaugų (išteklių) rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Mažeikių VB	0,77	0,13	0,00
2.	Visagino VB	1,54	0,26	0,08
3.	Marijampolės VB	1,61	0,27	0,15
4.	Kėdainių VB	1,77	0,30	0,23
5.	Telšių VB	2,08	0,35	0,31
6.	Jonavos VB	2,23	0,37	0,38
7.	Plungės VB	2,45	0,41	0,46
8.	Tauragės VB	2,93	0,49	0,54
9.	Kretingos VB	2,99	0,50	0,62
10.	Ukmergės VB	3,32	0,55	0,69
11.	Šilutės VB	4,62	0,77	0,77
12.	Utenos VB	4,77	0,80	0,85
13.	Radviliškio VB	5,23	0,87	0,92
14.	Palangos VB	5,54	0,92	1,00

12 lentelė. I dimensija. 2 grupės bibliotekų paslaugų (išteklių) įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis	
1.	Palangos VB	0,92	1,00	●
2.	Radviliškio VB	0,87	0,92	●
3.	Utenos VB	0,80	0,85	●
4.	Šilutės VB	0,77	0,77	●
5.	Ukmergės VB	0,55	0,69	●
6.	Kretingos VB	0,50	0,61	◐
7.	Tauragės VB	0,49	0,54	◐
8.	Plungės VB	0,41	0,46	◐
9.	Jonavos VB	0,37	0,38	◐
10.	Telšių VB	0,35	0,31	
11.	Kėdainių VB	0,30	0,23	
12.	Marijampolės VB	0,27	0,15	
13.	Visagino VB	0,26	0,08	
14.	Mažeikių VB	0,13	0,00	

4 grupė. Į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę pelnę Alytaus r. ir Alytaus m. VB, į vidurinę grupę – ir pusę žvaigždės gavo Panevėžio m. VB, žemiausioje grupėje liko Panevėžio r. VB (15 lentelė). Šios grupės reitingo viršuje Alytaus r. VB, gavusi aukščiausius įvertinimus pagal rodiklių *dokumentų (fiz. vnt.) skaičius 1 gyventojui* ir *interneto seansų skaičius 1 gyventojui* vertes; Alytaus m. VB – pagal *vartotojų aptarnavimui skirtų patalpų plotą (m²) 1000 gyventojų*, *profesionalių bibliotekininkų skaičių (VEE) 1000 gyventojų* ir *viešos priedigos kompiuterizuotų darbo vietų skaičių (vartotojams) 1000 gyventojų* (surinkta po 1,00 procentilį) (13 lentelė).

Visos šios grupės bibliotekos turi geresnes pozicijas negu Panevėžio r. VB, kurios bendrasis I dimensijos procentilis lygus 0,00 (14, 15 lentelės, priedas 4 lentelė).

5 grupė. Šioje grupėje yra tik 3 VB (pagal gyventojų skaičių šiai grupei priklauso ir Vilniaus m. CB, tačiau ji nebuvo reitinguota, kadangi dėl pastato renovacijos, neaptarnavo lankytojų). Grupėje susidarė tokia situacija, kad ir Klaipėdos m., ir Šiaulių m. VB galutinis procentilis – 0,50. Abi VB už šią dimensiją pelnė po pusę žvaigždės. Kadangi šioje dimensijoje, nustatant bibliotekos pirmumą, atsižvelgiama į rodiklio *renginių skaičius 1000 gyventojų* reikšmę, bibliotekų reitinge Šiaulių m. VB yra aukščiau (procentilis – 1,00) negu Klaipėdos m. VB (procentilį – 0,50). Pagal BIX metodiką Kauno m. VB šios dimensijos 6 rodiklių procentiliai – 0,00 (13, 14, 15 lentelės, priedas 4 lentelė).

13 lentelė. *I dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų paslaugų (išteklių) rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

4 grupė								
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Alytaus m. VB	0,67	1,00	1,00	1,00	0,33	0,00	4,00
2.	Alytaus r.VB	1,00	0,67	0,67	0,67	1,00	0,67	4,68
3.	Panevėžio m. VB	0,00	0,00	0,33	0,00	0,67	1,00	2,00
4.	Panevėžio raj. VB	0,33	0,33	0,00	0,33	0,00	0,33	1,32
5 grupė								
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis						Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	6 rodiklis	
1.	Kauno m. VB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Klaipėdos m. VB	1,00	1,00	0,50	1,00	0,50	0,50	4,50
3.	Šiaulių m. VB	0,50	0,50	1,00	0,50	1,00	1,00	4,50

14 lentelė. *I dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų bendrasis paslaugų (išteklių) rodiklių verčių procentilis*

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Panevėžio raj. VB	0,22	0,00
2.	Panevėžio m. VB	0,33	0,33
3.	Alytaus m. VB	0,67	0,67
4.	Alytaus raj.VB	0,78	1,00
5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Kauno m. VB	0,00	0,00
2.	Klaipėdos m. VB	0,75	0,50
3.	Šiaulių m. VB	0,75	0,50

15 lentelė. I dimensijos 4 ir 5 grupių bibliotekų reitingas

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Alytaus raj. VB	0,78	1,00
2.	Alytaus m. VB	0,67	0,67
3.	Panevėžio m. VB	0,33	0,33
4.	Panevėžio raj. VB	0,22	0,00
5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Šiaulių m. VB	0,75	0,50
2.	Klaipėdos m. VB	0,75	0,50
3.	Kauno m. VB	0,00	0,00

II dimensijos rodikliai. Naudojimas biblioteka

Šioje dimensijoje vertinami 5 rodikliai, atspindintys, kaip gyventojai naudojami išteklių ir paslaugomis, kurie buvo įvertinti pirmoje dimensijoje; pateikiami šios dimensijos 0, 1, 2, 3, 4, 5 bibliotekų grupių rezultatai bei jų reitingai.

Rezultatai. 0 grupė Šioje dimensijoje didžiausią bendrą procentilių sumą surinko ir pagal galutinį procentilį į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę pelnę Birštono, Pagėgių ir Lazdijų VB (18 lentelė). Šios dimensijos bibliotekų reitinge Birštono, Pagėgių ir Lazdijų VB išsirikiavo lygiai taip pat kaip ir I dimensijoje, o tai reiškia, kad bibliotekų turimi išteklių ir paslaugos tiesiogiai veikia bendruomenės naudojimąsi biblioteka (6 ir 18 lentelės). Pagal rodiklių *apsilankymų (fizinųjų) skaičius 1 gyventojui ir bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* procentilius pirmauja Pagėgių VB (procentiliai – 1,00). Birštono VB rodiklių vertė svyravo nuo 0,43 iki 1,00 procentilio; Lazdijų VB – nuo 0,29 iki 0,86 procentilio (16 lentelė).

Į vidurinę grupę pateko ir po pusę žvaigždės pelnę Rietavo ir Trakų VB. Žemiausioje grupėje liko Švenčionių, Kalvarijos, ir Neringos VB, o tai

rodo, kad šiose bibliotekose naudojimasis teikiamomis paslaugomis ir turimais ištekliais vertinamas žemiausiai (16, 17, 18 lentelės, priedas 1 lentelė).

16 lentelė. *II dimensija. 0 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis					
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Birštono VB	0,86	0,71	1,00	0,43	0,71	3,71
2.	Kalvarijos VB	0,14	0,00	0,14	0,86	0,43	1,57
3.	Lazdijų VB	0,71	0,86	0,43	0,29	0,86	3,15
4.	Neringos VB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,57	0,57
5.	Pagėgių VB	1,00	0,57	0,57	0,14	1,00	3,28
6.	Rietavo VB	0,43	0,29	0,71	1,00	0,29	2,72
7.	Švenčionių VB	0,29	1,00	0,29	0,57	0,00	2,15
8.	Trakų VB	0,57	0,43	0,86	0,71	0,14	2,71

1 rodiklis – *Apsilankymų (fiziniių) skaičius 1 gyventojui;*

2 rodiklis – *Virtualiųjų apsilankymų skaičius 1 gyventojui;*

3 rodiklis – *Dokumentų išduotis 1 gyventojui;*

4 rodiklis – *Fondo apyvarta;*

5 rodiklis – *Bendras bibliotekos darbo valandų, kai biblioteka atvira vartotojui, skaičius per metus 1000 gyventojų.*

17 lentelė. *II dimensija. 0 grupės bibliotekų bendrasis naudojimosi biblioteka rodiklių verčių procentilis*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis
1.	Neringos VB	0,11	0,00
2.	Kalvarijos VB	0,31	0,14
3.	Švenčionių VB	0,43	0,29
4.	Trakų VB	0,54	0,43
5.	Rietavo VB	0,54	0,43
6.	Lazdijų VB	0,63	0,71
7.	Pagėgių VB	0,66	0,86
8.	Birštono VB	0,74	1,00

18 lentelė. II dimensija. 0 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 6	Procentilis
1.	Birštono VB	0,74	1,00
2.	Pagėgių VB	0,66	0,86
3.	Lazdijų VB	0,63	0,71
4.	Rietavo VB	0,54	0,43
5.	Trakų VB	0,54	0,43
6.	Švenčionių VB	0,43	0,29
7.	Kalvarijos VB	0,31	0,14
8.	Neringos VB	0,11	0,00
6.	Švenčionių VB	0,43	0,29
7.	Kalvarijos VB	0,31	0,14
8.	Neringos VB	0,11	0,00

1 grupė. Į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę pelnę Ignalinos, Pasvalio, Šakių, Šilalės, Varėnos, Kupiškio, Rokiškio, Joniškio, Kauno, Zarasų, Kazlų Rūdos VB (21 lentelė). Šioje bibliotekų grupėje kiekviename rodiklyje aukščiausiai vertinama vis kita biblioteka: 1 rodiklis – *apsilankymų (fizinųjų) skaičius 1 gyventojui* – Ignalinos VB, 2 rodiklis – *virtualių apsilankymų skaičius* – Šilalės VB, 3 rodiklis – *dokumentų išduotis 1 gyventojui* – Pasvalio VB, 4 rodiklis – *fondo apyvarta* – Kazlų Rūdos VB, 5 rodiklis – *bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* – Pakruojo VB (19 lentelė).

Į vidurinę (šviesiai mėlyną) grupę pateko ir po pusę žvaigždės pelnę Skuodo, Kaišiadorių, Molėtų, Širvintų, Anykščių, Pakruojo, Prienų, Rokiškio, Šalčininkų VB. Šioje dimensijoje kelioms bibliotekoms surinkus vienodą galutinį procentilį, pirmumo teisė atitenka bibliotekai, kurios rodiklio *bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* reikšmės procentilis yra aukštesnis. Skuodo VB bibliotekų reitinge yra aukščiau aukščiau negu Kaišiadorių VB, nes Skuodo VB šio rodiklio procentilis yra 0,96, o Kaišiadorių VB – 0,64. Molėtų VB yra aukščiau negu Širvintų VB, nes Molėtų VB šio rodiklio procentilis - 0,93, o Širvintų VB – 0,82 (21 lentelė).

Žemiausioje grupėje liko 10 VB: Kelmės, Raseinių, Elektrėnų, Biržų, Jurbarko, Akmenės, Vilkaviškio, Klaipėdos r., Vilniaus r., Druskininkų VB. Pagal BIX metodiką galutinis rezultatas yra toks, kad dimensijoje *Naudojimas biblioteka* 96 proc. bibliotekų yra geresnėje pozicijoje negu Vilniaus r. VB ir visos grupės bibliotekos yra geresnėje pozicijoje negu Druskininkų VB (19, 20, 21 lentelės; priedas 1 lentelė).

19 lentelė. *II dimensija. 1 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis					Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	
1.	Anykščių VB	0,29	0,82	0,50	0,32	0,46	2,39
2.	Akmenės VB	0,04	0,32	0,29	0,11	0,43	1,19
3.	Biržų VB	0,14	0,50	0,25	0,54	0,11	1,54
4.	Druskininkų VB	0,07	0,64	0,07	0,04	0,04	0,86
5.	Elektrėnų VB	0,50	0,11	0,14	0,61	0,21	1,57
6.	Ignalinos VB	1,00	0,89	0,93	0,64	0,79	4,25
7.	Joniškio VB	0,71	0,54	0,82	0,93	0,54	3,54
8.	Jurbarko VB	0,18	0,46	0,21	0,43	0,14	1,42
9.	Kaišiadorių VB	0,64	0,61	0,57	0,29	0,64	2,75
10.	Kauno raj.VB	0,86	0,96	0,61	0,79	0,25	3,47
11.	Kazlų Rūdos VB	0,46	0,29	0,75	1,00	0,71	3,21
12.	Kelmės VB	0,43	0,39	0,32	0,43	0,32	1,89
13.	Klaipėdos raj. VB	0,21	0,00	0,18	0,57	0,00	0,96
14.	Kupiškio VB	0,75	0,71	0,86	0,75	0,57	3,64
15.	Molėtų VB	0,57	0,07	0,46	0,43	0,93	2,46
16.	Pakruojo VB	0,54	0,18	0,39	0,07	1,00	2,18
17.	Pasvalio VB	0,96	0,86	1,00	0,86	0,50	4,18
18.	Prienų VB	0,21	0,93	0,11	0,64	0,29	2,18
19.	Raseinių VB	0,32	0,75	0,36	0,18	0,18	1,79
20.	Rokiškio VB	0,39	0,21	0,64	0,82	0,07	2,13
21.	Skuodo VB	0,79	0,14	0,68	0,18	0,96	2,75
22.	Šakių VB	0,89	0,57	0,89	0,89	0,89	4,13
23.	Šalčininkų VB	0,36	0,04	0,71	0,39	0,61	2,11
24.	Šilalės VB	0,82	1,00	0,54	0,71	0,86	3,93
25.	Širvintų VB	0,61	0,43	0,43	0,18	0,82	2,47
26.	Varėnos VB	0,93	0,68	0,96	0,96	0,39	3,92

Savivaldybių pagrindinių viešųjų bibliotekų veiklos tyrimas
taikant BIX (Bibliotheksindex) metodiką

27.	Vilkaviškio VB	0,11	0,36	0,04	0,14	0,38	1,03
28.	Vilniaus raj. CB	0,00	0,21	0,00	0,00	0,68	0,89
29.	Zarasų VB	0,68	0,79	0,79	0,36	0,75	3,37

20 lentelė. *II dimensija. 1 grupės bibliotekų bendrasis naudojimosi biblioteka rodiklių verčių procentilis*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis
1.	Druskininkų VB	0,17	0,00
2.	Vilniaus raj. CB	0,18	0,04
3.	Klaipėdos raj. VB	0,19	0,07
4.	Vilkaviškio VB	0,21	0,11
5.	Akmenės VB	0,24	0,14
6.	Jurbarko VB	0,28	0,18
7.	Elektrėnų VB	0,31	0,21
8.	Biržų VB	0,31	0,21
9.	Raseinių VB	0,36	0,29
10.	Kelmės VB	0,38	0,32
11.	Šalčininkų VB	0,42	0,36
12.	Rokiškio VB	0,43	0,39
13.	Prienų VB	0,44	0,43
14.	Pakruojo VB	0,44	0,43
15.	Anykščių VB	0,48	0,50
16.	Širvintų VB	0,49	0,54
17.	Molėtų VB	0,49	0,54
18.	Skuodo VB	0,55	0,61
19.	Kaišiadorių VB	0,55	0,61
20.	Kazlų Rūdos VB	0,64	0,68
21.	Zarasų VB	0,67	0,71
22.	Kauno raj. VB	0,69	0,75
23.	Joniškio VB	0,71	0,79
24.	Kupiškio VB	0,73	0,82
25.	Varėnos VB	0,78	0,86
26.	Šilalės VB	0,79	0,89
27.	Šakių VB	0,83	0,93
28.	Pasvalio VB	0,84	0,96
29.	Ignalinos VB	0,85	1,00

21 lentelė. II dimensija. 1 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis	
1.	Ignalinos VB	0,85	1,00	●
2.	Pasvalio VB	0,84	0,96	●
3.	Šakių VB	0,83	0,93	●
4.	Šilalės VB	0,79	0,89	●
5.	Varėnos VB	0,78	0,86	●
6.	Kupiškio VB	0,73	0,82	●
7.	Joniškio VB	0,71	0,79	●
8.	Kauno raj. VB	0,69	0,75	●
9.	Zarasų VB	0,67	0,71	●
10.	Kazlų Rūdos VB	0,64	0,68	●
11.	Skuodo VB	0,55	0,61	●
12.	Kaišiadorių VB	0,55	0,61	●
13.	Molėtų VB	0,49	0,54	●
14.	Širvintų VB	0,49	0,54	●
15.	Anykščių VB	0,48	0,50	●
16.	Prienų VB	0,44	0,43	●
17.	Pakruojo VB	0,44	0,43	●
18.	Rokiškio VB	0,43	0,39	●
19.	Šalčininkų VB	0,42	0,36	●
20.	Kelmės VB	0,38	0,32	●
21.	Raseinių VB	0,36	0,29	●
22.	Elektrėnų VB	0,31	0,21	●
23.	Biržų raj. VB	0,31	0,21	●
24.	Jurbarko VB	0,28	0,18	●
25.	Akmenės VB	0,24	0,14	●
26.	Vilkaviškio VB	0,21	0,11	●
27.	Klaipėdos raj. VB	0,19	0,07	●
28.	Vilniaus raj. CB	0,18	0,04	●
29.	Druskininkų VB	0,17	0,00	●

2 grupė. Į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę pelnę Utenos, Šilutės, Palangos, Ukmergės, Radviliškio VB (24 lentelė). Palangos VB

pagal dvi dimensijos *Naudojimasis biblioteka* rodiklių reikšmes įvertinta aukščiausiai: *apsilankymų (fizinių) skaičius 1 gyventojui ir bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* (procentilis – 1,00), o rodiklio *dokumentų išduotis 1 gyventojui* reikšmės vertė – 0,92 procentilio. Utenos VB šios dimensijos rodiklių procentiliai kito nuo 0,54 iki 0,92. Palangos ir Ukmergės VB surinkus vienodą galutinį procentilį, šios grupės bibliotekų reitinge Palangos VB yra aukščiau negu Ukmergės VB, nes jos rodiklio *bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* reikšmės procentilis yra 1,00 (22 lentelė).

Į vidurinę (šviesiai mėlyną) grupę pateko ir po pusę žvaigždės gavo Kretingos, Jonavos, Telšių ir Plungės VB. Kretingos ir Jonavos VB surinkus vienodą galutinį procentilį, pirmumo teisė atiteko Kretingos VB, kurios lemiamas rodiklis įvertintas aukščiau (0,62 procentilio).

Žemiausioje grupėje liko 5 VB: Kėdainių, Marijampolės, Mažeikių, Tauragės, Visagino. Pagal BIX metodiką II dimensijoje Kėdainių, Marijampolės, Mažeikių ir Visagino VB *Naudojimasis biblioteka* įvertintas žemiausiais procentiliais. Šis įvertinimas yra proporcingas I dimensijos *Paslaugos (ištekliai)* rezultatams, nes šios bibliotekos ir I dimensijoje yra žemiausioje grupėje, jų galutinis procentilis nesiekė 0,32 (12 ir 24 lentelės). Šie rezultatai patvirtino teiginį, kad naudojimasis biblioteka tiesiogiai priklauso nuo jos turimų išteklių ir teikiamų paslaugų.

22 lentelė. II dimensija. 2 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis					Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	
1.	Jonavos VB	0,62	0,62	0,77	1,00	0,15	3,16
2.	Kėdainių VB	0,08	0,77	0,38	0,46	0,31	2,00
3.	Kretingos VB	0,54	0,85	0,54	0,62	0,62	3,17
4.	Marijampolės VB	0,38	0,38	0,08	0,69	0,08	1,61
5.	Mažeikių VB	0,15	0,31	0,23	0,54	0,00	1,23

6.	Palangos VB	1,00	0,46	0,92	0,15	1,00	3,53
7.	Plungės VB	0,46	0,23	0,31	0,38	0,85	2,23
8.	Radviliškio VB	0,85	0,54	0,69	0,23	0,92	3,23
9.	Šilutės VB	0,77	0,15	1,00	0,92	0,77	3,61
10.	Tauragės VB	0,23	0,08	0,15	0,08	0,23	0,77
11.	Telšių VB	0,31	1,00	0,46	0,23	0,46	2,46
12.	Ukmergės VB	0,69	0,69	0,62	0,85	0,69	3,54
13.	Utenos VB	0,92	0,92	0,85	0,77	0,54	4,00
14.	Visagino VB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,38

23 lentelė. II dimensija. 2 grupės bibliotekų bendrasis naudojimosi biblioteka rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis
1.	Visagino VB	0,08	0,00
2.	Tauragės VB	0,15	0,08
3.	Mažeikių VB	0,25	0,15
4.	Marijampolės VB	0,32	0,23
5.	Kėdainių VB	0,40	0,31
6.	Plungės VB	0,45	0,38
7.	Telšių VB	0,49	0,46
8.	Jonavos VB	0,63	0,54
9.	Kretingos VB	0,63	0,54
10.	Radviliškio VB	0,65	0,69
11.	Ukmergės VB	0,71	0,77
12.	Palangos VB	0,71	0,77
13.	Šilutės VB	0,72	0,92
14.	Utenos VB	0,80	1,00

24 lentelė. II dimensija. 2 grupės bibliotekų naudojimosi biblioteka įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis	
1.	Utenos VB	0,80	1,00	●
2.	Šilutės VB	0,72	0,92	●
3.	Palangos VB	0,71	0,77	●
4.	Ukmergės VB	0,71	0,77	●
5.	Radviliškio VB	0,66	0,69	●

6.	Kretingos VB	0,63	0,54	■
7.	Jonavos VB	0,63	0,54	■
8.	Telšių VB	0,49	0,46	■
9.	Plungės VB	0,45	0,38	■
10.	Kėdainių VB	0,40	0,31	
11.	Marijampolės VB	0,32	0,23	
12.	Mažeikių VB	0,25	0,15	
13.	Tauragės VB	0,15	0,08	
14.	Visagino VB	0,08	0,00	

4 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko Alytaus r. ir Alytaus m. VB. Šioje bibliotekų grupėje Alytaus r. VB aukščiausiose pozicijose yra pagal 4 (iš 5 rodiklių reikšmių) rodiklių procentilius: *apsilankymų (fiziniių) skaičius 1 gyventojui, dokumentų išduotis 1 gyventojui, fondo apyvarta, bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* (procentilis – 1,00). Alytaus m. VB rodiklių reikšmių procentilis kinta nuo 0,33 iki 0,67.

Į vidurinę (šviesiai mėlyną) grupę pateko ir pusę žvaigždės pelnę Panevėžio m. VB, o žemiausioje grupėje liko Panevėžio r. VB (25, 26, 27 lentelės; priedas 4 lentelė).

5 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir žvaigždę gavo Klaipėdos m. VB.

Klaipėdos m. VB aukščiausiose pozicijose yra pagal 4 rodiklių reikšmių procentilius: *apsilankymų (fiziniių) skaičius 1 gyventojui, virtualiųjų apsilankymų skaičius 1 gyventojui, dokumentų išduotis 1 gyventojui, fondo apyvarta* (visų procentilis lygus 1,00), o rodiklio *bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1000 gyventojų* procentilis – 0,50.

Į vidurinę (šviesiai mėlyną) grupę pateko ir pusę žvaigždės pelnę Šiaulių m. VB.

Pagal BIX metodiką Kauno m. VB *naudojimasis biblioteka* vertinamas žemiausiai. Šis įvertinimas yra proporcingas I dimensijos *paslaugos (ištekliai)* rezultatams, kur ši biblioteka irgi įvertinta žemiausiu procentiliu (0,00) (15, 27 lentelės; priedas 4 lentelė).

25 lentelė. II dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų naudojimosi biblioteka rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

4 grupė							
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis					Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	
1.	Alytaus m. VB	0,67	0,33	0,67	0,33	0,67	2,67
2.	Alytaus raj. VB	1,00	0,00	1,00	1,00	1,00	4,00
3.	Panevėžio m. VB	0,33	0,67	0,33	0,67	0,33	2,33
4.	Panevėžio raj. VB	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
5 grupė							
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis					Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	5 rodiklis	
1.	Kauno m. VB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Klaipėdos m. VB	1,00	1,00	1,00	1,00	0,50	4,50
3.	Šiaulių m. VB	0,50	0,50	0,50	0,50	1,00	3,00

26 lentelė. II dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų bendrasis naudojimosi biblioteka rodiklių verčių procentilis

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis
1.	Panevėžio raj. VB	0,20	0,00
2.	Panevėžio m. VB	0,47	0,33
3.	Alytaus m. VB	0,53	0,67
4.	Alytaus raj. VB	0,80	1,00
5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 5	Procentilis
1.	Kauno m. VB	0,00	0,00
2.	Šiaulių m. VB	0,60	0,50
3.	Klaipėdos m. VB	0,90	1,00

27 lentelė. II dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų paslaugų įvertinimas

4 grupė				
1.	Alytaus raj. VB	0,80	1,00	●
2.	Alytaus m. VB	0,53	0,67	●
3.	Panevėžio m. VB	0,47	0,33	●
4.	Panevėžio raj. VB	0,20	0,00	●
5 grupė				
1.	Klaipėdos m. VB	0,90	1,00	●
2.	Šiaulių m. VB	0,60	0,50	●
3.	Kauno m. VB	0,00	0,00	●

III dimensijos rodikliai. Veiksmingumas

Šioje dimensijoje yra naudojami 4 rodikliai, kurie parodo lėšų ir darbo laiko sąnaudas, reikalingas siekiant užtikrinti pagrindines bibliotekos paslaugas; pateikiami šios dimensijos 0, 1, 2, 3, 4, 5 bibliotekų grupių rezultatai bei jų reitingai.

Dimensijoje *Veiksmingumas* 3 rodikliai vertinami atvirkštine seka, t. y. kuo žemesnė rodiklio reikšmė, tuo aukštesnis įvertinimas, arba kuo mažesnėmis sąnaudomis užtikrinama bibliotekos veikla, tuo geriau vertinama biblioteka.

Rezultatai. 0 grupė. Šioje dimensijoje į aukščiausiąją grupę pateko ir po žvaigždę gavo Pagėgių, Rietavo ir Trakų VB (30 lentelė).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pagėgių VB rezultatai tiek I dimensijoje *Paslaugos (ištekliai)*, tiek II dimensijoje *Naudojimas biblioteka* yra tolygūs, abiejose dimensijose pateko į aukščiausiąją grupę ir pelnė po žvaigždę, o dimensijos *Veiksmingumas* rezultatas tik patvirtina šios bibliotekos pranašumą tarp kitų grupės bibliotekų. Teikiamos bibliotekos paslaugos ir tinkamas prieigos prie jų organizavimas rodo bibliotekos sugebėjimą efektyviai ir veiksmingai paskirstyti darbo sąnaudas, panaudoti turimus išteklius. Paslaugų ir naudojimosi jomis sąnaudų santykis įvertintas aukščiausiai.

Rietavo VB ir Trakų VB *Paslaugų (išteklių) ir Naudojimosi biblioteka* dimensijose pateko į viduriniąją grupę ir gavo po pusę žvaigždės: Trakų VB I dimensijos procentilis – 0,57, II dimensijos – 0,43. Rietavo VB I ir II dimensijų procentilis – 0,43. Rietavo ir Trakų VB turi vidutinius materialiuosius ir žmogiškuosius išteklius, todėl skiria daug pastangų, darbo sąnaudų, kad galėtų užtikrinti paslaugų kokybę ir įvairovę. Tai rodo rezultatai, pasiekti *Veiksmingumo* dimensijoje. Šioje dimensijoje į viduriniąją grupę taip pat pateko Švenčionių ir Kalvarijų VB, jos pelnė po pusę žvaigždės (6, 18 ir 30 lentelės).

Žemiausioje grupėje liko Birštono, Lazdijų ir Neringos VB, pagal BIX metodiką šiose bibliotekose paslaugų ir naudojimosi jomis sąnaudų santykis vertinamas žemiausiai (0,00) (28, 29, 30 lentelės; priedas 1 lentelė).

28 lentelė. *III dimensija. 0 grupės bibliotekų veiksmingumo rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis				Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	
1.	Birštono VB	0,43	0,29	0,86	0,00	1,58
2.	Kalvarijos VB	0,29	0,43	0,29	0,71	1,72
3.	Lazdijų VB	0,57	0,57	0,14	0,29	1,57
4.	Neringos VB	0,00	1,00	0,00	0,14	1,14
5.	Pagėgių VB	0,14	0,86	1,00	1,00	3,00
6.	Rietavo VB	0,86	0,71	0,43	0,86	2,86
7.	Švenčionių VB	0,71	0,14	0,57	0,57	1,99
8.	Trakų VB	1,00	0,00	0,71	0,43	2,14

1 rodiklis – *Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai;*

2 rodiklis – *Darbuotojų darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis;*

3 rodiklis – *Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (kai ji atvira lankytojui) valandą;*

4 rodiklis – *Paprastosios išlaidos 1 apsilankymui.*

29 lentelė. III dimensija. 0 grupės bibliotekų bendrasis veiksmingumo rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, adalinta iš 4	Procentilis
1.	Neringos VB	0,29	0,00
2.	Lazdijų VB	0,39	0,14
3.	Birštono VB	0,40	0,29
4.	Kalvarijos VB	0,43	0,43
5.	Švenčionių VB	0,50	0,57
6.	Trakų VB	0,54	0,71
7.	Rietavo VB	0,72	0,86
8.	Pagėgių VB	0,75	1,00

30 lentelė. III dimensija. 0 grupės bibliotekų veiksmingumo įvertinimas

Eil. nr	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, adalinta iš 4	Procentilis
1.	Pagėgių VB	0,75	1,00
2.	Rietavo VB	0,72	0,86
3.	Trakų VB	0,54	0,71
4.	Švenčionių VB	0,50	0,57
5.	Kalvarijos VB	0,43	0,43
6.	Birštono VB	0,40	0,29
7.	Lazdijų VB	0,39	0,14
8.	Neringos VB	0,29	0,00

1 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko Ignalinos, Rokiškio, Kelmės, Klaipėdos r., Varėnos, Kaišiadorių, Joniškio, Zarasų, Skuodo VB (33 lentelė).

Ignalinos VB rezultatai pagal pagrindinius veiklos rodiklius yra tolygūs: I dimensijoje galutinis procentilis – 0,89, II dimensijoje – 1,00. Dimensijos *Veiksmingumas* rezultatas tik patvirtina šios bibliotekos gebėjimą teikti efektyvias ir produktyvias paslaugas, organizuoti tinkamą prieigą prie jų, veiksmingai paskirstyti darbo sąnaudas ir naudoti turimus išteklius.

Rokiškio VB *Veiksmingumo* dimensijos procentilis – 0,96, tačiau bibliotekos pasiekti rezultatai pagal pagrindinius veiklos rodiklius *Paslaugų (išteklių)* ir *Naudojimasis biblioteka* dimensijose yra neproporcingi šios dimensijos rezultatui. I dimensijoje su 0,29 procentiliu Rokiškio VB pateko į žemiausiąją grupę, o II dimensijoje atsidūrė vidurinėje grupėje (procentilis – 0,39). Šie rezultatai leidžia manyti, kad biblioteka neturi pakankamai materialijų ir žmogiškųjų išteklių, kurie leistų pasiūlyti bendruomenei didesnę paslaugų asortimentą, užtikrintų tinkamą prieigą prie jų, tačiau pasiekti rezultatai *Veiksmingumo* dimensijoje rodo, kad yra investuojamos didelės darbo sąnaudos siekiant norimų rezultatų (9, 21 ir 33 lentelės).

Šioje dimensijoje į viduriniają grupę pateko Šakių, Kazlų Rūdos, Pasvalio, Širvintų, Molėtų, Kauno r., Jurbarko, Anykščių, Elektrėnų, Biržų VB, jos pelnė po pusę žvaigždės.

Žemiausioje grupėje liko 10 VB: Prienų, Šalčininkų, Pakruojo, Šilalės ir Vilkaviškio, Kupiškio, Akmenės, Raseinių VB, Druskininkų VB, Vilniaus r. CB.

Vilniaus r. ir Druskininkų VB pasiekti rezultatai *Paslaugų* ir *Naudojimosi biblioteka* dimensijose yra proporcingi *Veiksmingumo* dimensijoje pasiektiems rezultatams: I dimensijoje su procentiliu – 0,07 ir II dimensijoje su procentiliu – 0,04 Vilniaus r. VB pateko į žemiausiąją grupę. Druskininkų VB stokoja materialijų ir žmogiškųjų išteklių (pagal rodiklį *Profesionalių bibliotekininkų (etatų – VEE) skaičius 1000 gyventojų* procentilis – 0,00, *viešųjų kompiuterizuotų darbo vietų skaičių 10 000 gyventojų* procentilis – 0,14); *Naudojimasis biblioteka* irgi yra žemas: rodiklių *apsilankymų (fizinų) skaičius 1 gyventojui* procentilis – 0,07, *dokumentų išduotis 1 gyventojui*, procentilis – 0,07, *fondo apyvarta ir bendras bibliotekos darbo valandų (kai biblioteka atvira vartotojui) skaičius per metus 1 000 gyventojų* procentilis – 0,04. Druskininkų VB dėl persikėlimo į naują pastatą 39 darbo dienas neaptarnavo lankytojų, tai galėjo būti viena priežasčių, dėl ko mažėjo veiklos rodikliai (9, 21, 33 lentelės; priedas 2 lentelė).

31 lentelė. III dimensija. 1 grupės bibliotekų veiksmingumo rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis				Bendra procentilių suma
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	
1.	Anykščių VB	0,18	0,68	0,29	0,61	1,76
2.	Akmenės VB	0,68	0,71	0,07	0,04	1,50
3.	Biržų VB	0,64	0,21	0,50	0,39	1,74
4.	Druskininkų VB	0,21	0,07	0,75	0,07	1,10
5.	Elektrėnų VB	0,36	0,25	0,71	0,43	1,75
6.	Ignalinos VB	0,86	0,96	0,86	0,82	3,50
7.	Joniškio VB	0,86	0,46	0,79	0,32	2,43
8.	Jurbarko VB	0,21	0,32	0,57	0,64	1,74
9.	Kaišiadorių VB	0,71	0,89	0,39	0,57	2,56
10.	Kauno raj. VB	0,29	0,36	1,00	0,21	1,86
11.	Kazlų Rūdos VB	0,86	1,00	0,14	0,11	2,11
12.	Kelmės VB	0,79	0,57	0,64	0,79	2,79
13.	Klaipėdos raj. VB	0,54	0,82	0,89	0,46	2,71
14.	Kupiškio VB	0,50	0,18	0,68	0,14	1,50
15.	Molėtų VB	0,11	0,64	0,18	0,93	1,86
16.	Pakruojo VB	0,04	0,86	0,04	0,71	1,65
17.	Pasvalio VB	0,14	0,00	0,96	0,96	2,06
18.	Prienų VB	0,57	0,43	0,43	0,29	1,72
19.	Raseinių VB	0,39	0,14	0,54	0,18	1,25
20.	Rokiškio VB	1,00	0,11	0,82	1,00	2,93
21.	Skuodo VB	0,46	0,54	0,36	0,89	2,25
22.	Šakių VB	0,79	0,36	0,61	0,36	2,12
23.	Šalčininkų VB	0,75	0,61	0,11	0,25	1,72
24.	Šilalės VB	0,39	0,29	0,46	0,50	1,64
25.	Širvintų VB	0,32	0,75	0,25	0,68	2,00
26.	Varėnos VB	0,96	0,04	0,93	0,75	2,68
27.	Vilkaviškio VB	0,07	0,79	0,21	0,54	1,61
28.	Vilniaus raj. CB	0,00	0,93	0,00	0,00	0,93
29.	Zarasų VB	0,57	0,50	0,32	0,86	2,25

32 lentelė. III dimensija. 1 grupės bibliotekų veiksmingumo rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4*	Procentilis
1.	Vilniaus raj. CB	0,23	0,00
2.	Druskininkų VB	0,28	0,04
3.	Rascinių VB	0,31	0,07
4.	Akmenės VB	0,38	0,11
5.	Kupiškio VB	0,38	0,11
6.	Vilkaviškio VB	0,40	0,18
7.	Šilalės VB	0,41	0,21
8.	Pakruojo VB	0,41	0,21
9.	Prienų VB	0,43	0,29
10.	Šalčininkų VB	0,43	0,29
11.	Anykščių VB	0,44	0,36
12.	Elektrėnų VB	0,44	0,36
13.	Biržų VB	0,44	0,36
14.	Jurbarko VB	0,44	0,36
15.	Molėtų VB	0,47	0,50
16.	Kauno raj. VB	0,47	0,50
17.	Širvintų VB	0,50	0,57
18.	Pasvalio VB	0,52	0,61
19.	Kazlų Rūdos VB	0,53	0,64
20.	Šakių VB	0,53	0,64
21.	Skuodo VB	0,56	0,71
22.	Zarasų VB	0,56	0,71
23.	Joniškio VB	0,61	0,79
24.	Kaišiadorių VB	0,64	0,82
25.	Varėnos VB	0,67	0,86
26.	Klaipėdos raj. VB	0,68	0,89
27.	Kelmės VB	0,70	0,93
28.	Rokiškio VB	0,74	0,96
29.	Ignalinos VB	0,88	1,00

33 lentelė. III dimensija. 1 grupės bibliotekų veiksmingumo įvertinimas

1.	Ignalinos VB	0,88	1,00	●
2.	Rokiškio VB	0,74	0,96	●
3.	Kelmės VB	0,70	0,93	●
4.	Klaipėdos raj. VB	0,68	0,89	●
5.	Varėnos VB	0,67	0,86	●
6.	Kaišiadorių VB	0,64	0,82	●
7.	Joniškio VB	0,61	0,79	●
8.	Skuodo VB	0,56	0,71	●
9.	Zarasų VB	0,56	0,71	●
10.	Šakių VB	0,53	0,64	◐
11.	Kazlų Rūdos VB	0,53	0,64	◐
12.	Pasvalio VB	0,52	0,61	◐
13.	Širvintų VB	0,50	0,57	◐
14.	Molėtų VB	0,47	0,50	◐
15.	Kauno raj. VB	0,47	0,50	◐
16.	Jurbarko VB	0,44	0,36	◐
17.	Anykščių VB	0,44	0,36	◐
18.	Elektrėnų VB	0,44	0,36	◐
19.	Biržų VB	0,44	0,36	◐
20.	Prienų VB	0,43	0,29	◐
21.	Šalčininkų VB	0,43	0,29	◐
22.	Pakruojo VB	0,41	0,21	◐
23.	Šilalės VB	0,41	0,21	◐
24.	Vilkaviškio VB	0,40	0,18	◐
25.	Kupiškio VB	0,38	0,11	◐
26.	Akmenės VB	0,38	0,11	◐
27.	Raseinių VB	0,31	0,07	◐
28.	Druskininkų VB	0,28	0,04	◐
29.	Vilniaus raj. CB	0,23	0,00	◐

2 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir po žvaigždę gavo Utenos, Jonavos, Palangos, Telšių, Šilutės VB.

Utenos, Palangos ir Šilutės VB aukščiausiose grupėse buvo tiek I, tiek II dimensijose, todėl paslaugų ir naudojimosi jomis sąnaudų santykį

reikėtų įvertinti geriausiai (12, 24 ir 36 lentelės).

Vidurinėje grupėje buvo ir po pusę žvaigždės pelnę Marijampolės, Mažeikių, Plungės VB ir Kėdainių. Net trys VB šioje dimensijoje surinko po 0,38 galutinio procentilio. Nustatant bibliotekų pirmumą šioje dimensijoje, atsižvelgiama į rodiklio *paprastosios išlaidos 1 apsilankymui* rezultatus. Pagal šį rodiklį Mažeikių VB procentilis – 0,46, Plungės VB – 0,38, o Kėdainių VB – 0,31 procentilio.

Žemiausioje grupėje liko Radviliškio, Ukmergės, Visagino, Kretingos ir Tauragės VB (34, 35, 36 lentelės; priedas 3 lentelė).

34 lentelė. III dimensija. 2 grupės bibliotekų veiksmingumo rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis				
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Jonavos VB	0,85	0,54	0,77	0,77	2,93
2.	Kėdainių VB	1,00	0,69	0,08	0,31	2,08
3.	Kretingos VB	0,31	0,00	0,38	0,15	0,84
4.	Marijampolės VB	0,15	0,46	0,85	0,69	2,15
5.	Mažeikių VB	0,69	0,31	0,62	0,46	2,08
6.	Palangos VB	0,23	0,77	0,92	0,85	2,77
7.	Plungės VB	0,54	1,00	0,15	0,38	2,07
8.	Radviliškio VB	0,62	0,15	0,69	0,54	2,00
9.	Šilutės VB	1,00	0,08	0,54	0,62	2,24
10.	Tauragės VB	0,08	0,38	0,23	0,00	0,69
11.	Telšių VB	0,38	0,85	0,31	1,00	2,54
12.	Ukmergės VB	0,77	0,23	0,46	0,23	1,69
13.	Utenos VB	0,38	0,62	1,00	0,92	2,92
14.	Visagino VB	0,00	0,92	0,00	0,08	1,00

35 lentelė. III dimensija. 2 grupės bibliotekų bendrasis veiksmingumo rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Tauragės VB	0,17	0,00
2.	Kretingos VB	0,21	0,08
3.	Visagino VB	0,25	0,15
4.	Ukmergės VB	0,42	0,23
5.	Radviliškio VB	0,50	0,31
6.	Plungės VB	0,52	0,38
7.	Kėdainių VB	0,52	0,38
8.	Mažeikių VB	0,52	0,38
9.	Marijampolės VB	0,54	0,62
10.	Šilutės VB	0,56	0,69
11.	Telšių VB	0,64	0,77
12.	Palangos VB	0,69	0,85
13.	Jonavos VB	0,73	0,92
14.	Utenos VB	0,73	0,92

36 lentelė. III dimensija. 2 grupės bibliotekų veiksmingumo įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Utenos VB	0,73	0,92
2.	Jonavos VB	0,73	0,92
3.	Palangos VB	0,69	0,85
4.	Telšių VB	0,64	0,77
5.	Šilutės VB	0,56	0,69
6.	Marijampolės VB	0,54	0,62
7.	Mažeikių VB	0,52	0,38
8.	Plungės VB	0,52	0,38
9.	Kėdainių VB	0,52	0,38
10.	Radviliškio VB	0,50	0,31
11.	Ukmergės VB	0,42	0,23
12.	Visagino VB	0,25	0,15
13.	Kretingos VB	0,21	0,08
14.	Tauragės VB	0,17	0,00

4 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir po žvaigždę gavo Alytaus r. ir Alytaus m. VB.

Alytaus r. VB pagal I, II ir III dimensijų rezultatus yra aukščiausioje grupėje (15, 27 ir 39 lentelės). *Veiksmingumo* dimensijoje rodiklių *fondo komplektavimo lėšos 1 išduočiai* ir *paprastosios išlaidos 1 apsilankymui (SVB) procentiliai* – 1,00. Alytaus r. VB sugeba tinkamai naudoti turimus išteklius, pagal veiklos rodiklius *Naudojimas biblioteka* yra įvertinta aukščiausiai, be to, ji efektyviai ir tinkamai paskirsto darbo sąnaudas ir investuoja gaunamas lėšas (37, 38, 39 lentelės; priedas 4 lentelė).

Į vidurinę grupę pateko ir pusę žvaigždės laimėjo Panevėžio r. VB, o žemiausioje grupėje liko Panevėžio m. VB.

5 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir žvaigždę gavo Klaipėdos m. VB. Ši biblioteka III dimensijoje pagal 3 rodiklių reikšmes yra vertinama aukščiausiai: *fondo komplektavimo lėšos 1 išduočiai*, *apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos darbo (atvirą lankytoji) valandą*, *paprastosios išlaidos 1 apsilankymui* (procentiliai – 1,00). Atsižvelgiant į tai, jog Klaipėdos m. VB *Paslaugų* ir *Naudojimosi biblioteka* dimensijose irgi buvo aukščiausiose pozicijose ir pelnė žvaigždės, *Veiksmingumo* dimensijos rezultatas tik patvirtina šios bibliotekos pranašumą prieš kitas grupės bibliotekas.

Į vidurinę grupę pateko ir pusės žvaigždės pelnė Šiaulių m. VB.

Pagal BIX metodiką Kauno m. VB veiklos veiksmingumas vertinamas žemiausiai. Šis įvertinimas yra proporcingas I dimensijos *Paslaugos* ir II dimensijos *Naudojimas biblioteka* rezultatams (15, 27, 39 lentelės; priedas 4 lentelė).

37 lentelė. III dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų veiksmingumo rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

4 grupė						
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis				
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Alytaus m. VB	0,67	0,33	1,00	0,33	2,33
2.	Alytaus r. VB	1,00	0,67	0,67	1,00	3,34
3.	Panevėžio m. VB	0,00	0,00	0,33	0,67	1,00
4.	Panevėžio r. VB	0,33	1,00	0,00	0,00	1,33
5 grupė						
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis				
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	4 rodiklis*	Bendra procentilių suma
1.	Kauno m. VB	n.d.	0,00	0,50	0,00	0,50
2.	Klaipėdos m. VB	1,00	0,50	1,00	1,00	3,50
3.	Šiaulių m. VB	0,00	1,00	0,00	0,50	1,50

38 lentelė. III dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų bendrasis veiksmingumo rodiklių verčių procentilis

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Panevėžio m. VB	0,25	0,00
2.	Panevėžio r. VB	0,33	0,33
3.	Alytaus m. VB	0,58	0,67
4.	Alytaus r. VB	0,84	1,00
5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Kauno m. VB	0,17	0,00
2.	Šiaulių m. VB	0,38	0,50
3.	Klaipėdos m. VB	0,88	1,00

39 lentelė. III dimensija. 4 ir 5 grupių bibliotekų veiksmingumo įvertinimas

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Alytaus r. VB	0,84	1,00
2.	Alytaus m. VB	0,58	0,67
3.	Panevėžio r. VB	0,33	0,33
4.	Panevėžio m. VB	0,25	0,00
5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Klaipėdos m. VB	0,88	1,00
2.	Šiaulių m. VB	0,38	0,50
3.	Kauno m. VB	0,17	0,00

IV dimensijos rodikliai. Plėtra

IV dimensijoje naudojami 3 rodikliai, kurie vertina dokumentų fondo atnaujinimą, bibliotekos darbuotojų kompetencijų ugdymą ir bibliotekos infrastruktūros gerinimą; pateikiami šios dimensijos 0, 1, 2, 3, 4, 5 bibliotekų grupių rezultatai bei jų reitingai.

Rezultatai. 0 grupė. Plėtros dimensijoje į aukščiausią grupę pateko ir po žvaigždę gavo Kalvarijos, Birštono ir Rietavo VB. Kalvarijų VB dviejų rodiklių (*fondo atnaujinimo procentas* ir *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui*) reikšmių procentiliai buvo aukščiausi – 1,00, o rodiklio *nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui* reikšmės vertė – 0,43 procentilio.

Birštono VB rodiklis *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui* įvertintas 0,86 procentilio, *nepaprastosios lėšos 1 gyventojui* – 1,00 procentiliu, o štai *fondo atnaujinimo procentas* yra vienas žemiausių (procentilis – 0,14). Šis rodiklis turėtų paskatinti VB didesnę dėmesį skirti fondo komplektavimui, jo kokybei ir atnaujinimui.

Trakų ir Neringos VB yra grupės viduryje ir gavo po pusę žvaigždės.

Trakų VB rodiklių reikšmių vertės nėra tolygios ir buvo vertinamos nuo 0,29 iki 0,86 procentilio. Neringos VB rodiklių reikšmių vertės svyravo nuo 0,14 iki 0,71 procentilio. Žemiausias įvertinimas gautas skaičiuojant rodiklių *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui* – 0,14 procentilio, tuo tarpu *fondo atnaujinimo procentas ir nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui* įvertintos – 0,71 procentilio.

Žemiausioje grupėje liko Švenčionių, Pagėgių ir Lazdijų VB. 2012 metais Pagėgių ir Lazdijų VB nebuvo gavę lėšų *nepaprastosioms išlaidoms* (atitinkamai procentiliai – 0,00), be to, Lazdijų VB ir *fondo atnaujinimo procentas* yra pats žemiausias šioje grupėje (procentilis – 0,00). Švenčionių VB aukščiausia rodiklių reikšmės vertė siekė 0,57 procentilio (*fondo atnaujinimo procentas*), o rodiklio *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui* reikšmės procentilis – 0,00, pats žemiausias grupėje (40, 41, 42 lentelės; priedas 1 lentelė).

40 lentelė. IV dimensija. 0 grupės bibliotekų plėtros rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis			
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis (nurodytos SVB lėšos)	Bendra procentilių suma
1.	Birštono VB	0,14	0,86	1,00	2,00
2.	Kalvarijos VB	1,00	1,00	0,43	2,43
3.	Lazdijų VB	0,00	0,71	0,00	0,71
4.	Neringos VB	0,71	0,14	0,71	1,56
5.	Pagėgių VB	0,29	0,57	0,00	0,86
6.	Rietavo VB	0,86	0,43	0,57	1,86
7.	Švenčionių VB	0,57	0,00	0,29	0,86
8.	Trakų VB	0,43	0,29	0,86	1,58

1 rodiklis – *Fondo atnaujinimo procentas*;

2 rodiklis – *Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui*;

3 rodiklis – *Nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui*.

41 lentelė. IV dimensija. 0 grupės bibliotekų bendrasis plėtros rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Lazdijų VB	0,24	0,00
2.	Pagėgių VB	0,29	0,14
3.	Švenčionių VB	0,29	0,14
4.	Neringos VB	0,52	0,43
5.	Trakų VB	0,53	0,57
6.	Rietavo VB	0,62	0,71
7.	Birštono VB	0,67	0,86
8.	Kalvarijos VB	0,81	1,00

42 lentelė. IV dimensija. 0 grupės bibliotekų plėtros įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Kalvarijos VB	0,81	1,06
2.	Birštono VB	0,67	0,86
3.	Rietavo VB	0,62	0,71
4.	Trakų VB	0,53	0,57
5.	Neringos VB	0,52	0,43
6.	Švenčionių VB	0,29	0,29
7.	Pagėgių VB	0,29	0,29
8.	Lazdijų VB	0,24	0,00

1 grupė. Šioje dimensijoje į aukščiausiąją grupę pateko ir po žvaigždę pasidalino Molėtų, Kazlų Rūdos, Ignalinos, Raseinių, Joniškio, Kauno r., Biržų, Zarasų ir Jurbarko VB (45 lentelė).

Ignalinos VB rodiklių reikšmės svyravo nuo 0,61 procentilio (*nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui*) iki 0,86 procentilio (*mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui ir fondo atnaujinimo procentas*), Molėtų VB nuo 0,57 procentilio (*mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui*) iki 0,96 procentilio (*fondo atnaujinimo procentas*). Plėtros dimensijoje Kazlų Rūdos ir Ignalinos VB surinko vienodą procentilių sumą (0,93), tačiau aukštesnėje pozicijoje yra Kazlų Rūdos VB, nes šioje dimensijoje, nustatant bibliotekos pirmumą, atsižvelgiama į rodiklio *fondo atnaujinimo pro-*

centas rezultata: jos įvertinimas – 1,00 procentilis, o Ignalinos VB – 0,86 procentilio (43 lentelė).

Druskininkų, Kelmės, Elektrėnų, Šilalės, Šakių, Vilkaviškio, Varėnos VB, Vilniaus r. CB, Rokiškio ir Pasvalio VB yra grupės viduryje ir gavo po pusę žvaigždės. Druskininkų VB rodiklių reikšmės buvo vertinamos nuo 0,25 (*mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui*) iki 1,00 procentilio (*nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui*), Pasvalio VB rodiklių reikšmių vertės svyravo nuo 0,00 iki 0,86 procentilio. Druskininkų ir Kelmės VB surinko vienodą procentilių sumą (0,64), tačiau aukštesnėje pozicijoje yra Druskininkų VB, nes pagal lemiamą šios dimensijos rodiklį (*fondo atnaujinimo procentas*) ji įvertinta – 0,43 procentilio, o Kelmės VB – 0,21 procentilio.

Žemiausioje grupėje liko Pakruojo, Prienų, Kupiškio, Šalčininkų, Širvintų, Kaišiadorių, Klaipėdos, Anykščių, Skuodo ir Akmenės VB. Pagal BIX metodiką žemiausiai įvertinta yra Akmenės VB: pagal *fondo atnaujinimo procentą* (0,07 procentilis), o tai reiškia, kad 93 proc. grupės bibliotekų buvo aukštesnėje pozicijoje už šią biblioteką; pagal *mokymams skirtų valandų skaičių 1 darbuotojui* (0,04 procentilis), 96 proc. grupės bibliotekų buvo aukštesnėje pozicijoje, o 2012 metais nepaprastųjų išlaidų šiai bibliotekai iš vis nebuvo skirta. Pakruojo ir Prienų VB surinko vienodą procentilių sumą (0,29 procentilio), tačiau aukštesnėje pozicijoje yra Pakruojo VB, nes pagal lemiamą šios dimensijos rodiklį (*fondo atnaujinimo procentas*) ji įvertinta – 0,71 procentilio, o Prienų VB – 0,18 procentilio. Vienodą procentilių sumą (0,21 procentilio) surinko Kupiškio bei Šalčininkų VB. Aukštesnėje pozicijoje yra Kupiškio VB, jos fondo atnaujinimo procentilis – 0,39, o Šalčininkų VB – 0,25 (43, 44, 45 lentelės; priedas 2 lentelė).

43 lentelė. *IV dimensija. 1 grupės bibliotekų plėtros rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma*

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis			
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Anyškėčių VB	0,46	0,14	0,00	0,60
2.	Akmenės VB	0,07	0,04	0,00	0,11
3.	Biržų VB	0,61	0,64	0,75	2,00
4.	Druskininkų VB	0,43	0,25	1,00	1,68
5.	Elektrėnų VB	0,79	0,07	0,79	1,65
6.	Ignalinos VB	0,86	0,86	0,61	2,33
7.	Joniškio VB	0,50	0,93	0,82	2,25
8.	Jurbarko VB	0,89	0,11	0,93	1,93
9.	Kaišiadorių VB	0,00	0,50	0,43	0,93
10.	Kauno raj. VB	0,64	0,82	0,64	2,10
11.	Kazlų Rūdos VB	1,00	0,39	0,96	2,35
12.	Kelmės VB	0,21	0,79	0,68	1,68
13.	Klaipėdos raj. VB	0,29	0,43	0,00	0,72
14.	Kupiškio VB	0,39	0,61	0,00	1,00
15.	Molėtų VB	0,96	0,57	0,86	2,39
16.	Pakruojo VB	0,71	0,36	0,00	1,07
17.	Pasvalio VB	0,14	0,96	0,00	1,10
18.	Prienų VB	0,18	0,89	0,00	1,07
19.	Raseinių VB	0,82	0,75	0,71	2,28
20.	Rokiškio VB	0,36	0,46	0,39	1,21
21.	Skuodo VB	0,04	0,00	0,54	0,58
22.	Šakių VB	0,32	0,68	0,43	1,43
23.	Šalčininkų VB	0,25	0,18	0,57	1,00
24.	Šilalės VB	0,68	0,29	0,50	1,47
25.	Širvintų VB	0,75	0,21	0,00	0,96
26.	Varėnos VB	0,57	0,71	0,00	1,28
27.	Vilkaviškio VB	0,53	0,53	0,36	1,42
28.	Vilniaus raj. CB	0,93	0,32	0,00	1,25
29.	Zarasų VB	0,11	1,00	0,89	2,00

44 lentelė. IV dimensija. 1 grupės bibliotekų bendrasis plėtros rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Akmenės VB	0,04	0,00
2.	Skuodo VB	0,19	0,04
3.	Anykščių VB	0,20	0,07
4.	Klaipėdos raj. VB	0,24	0,11
5.	Kaišiadorių VB	0,31	0,14
6.	Širvintų VB	0,32	0,18
7.	Šalčininkų VB	0,33	0,21
8.	Kupiškio VB	0,33	0,21
9.	Pakruojo VB	0,36	0,29
10.	Prienų VB	0,36	0,29
11.	Pasvalio VB	0,37	0,36
12.	Rokiškio VB	0,40	0,39
13.	Vilniaus raj. CB	0,42	0,43
14.	Varėnos VB	0,43	0,46
15.	Vilkaviškio VB	0,47	0,50
16.	Šakių VB	0,48	0,54
17.	Šilalės VB	0,49	0,57
18.	Elektrėnų VB	0,55	0,61
19.	Kelmės VB	0,56	0,64
20.	Druskininkų VB	0,56	0,64
21.	Jurbarko VB	0,64	0,71
22.	Biržų VB	0,67	0,75
23.	Zarasų VB	0,67	0,75
24.	Kauno raj. VB	0,70	0,82
25.	Joniškio VB	0,75	0,86
26.	Raseinių VB	0,76	0,89
27.	Kazlų Rūdos VB	0,78	0,93
28.	Ignalinos VB	0,78	0,93
29.	Molėtų VB	0,80	1,00

45 lentelė. IV dimensija. 1 grupės bibliotekų plėtros įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis	
1.	Molėtų VB	0,80	1,00	●
2.	Kazlų Rūdos VB	0,78	0,93	●
3.	Ignalinos VB	0,78	0,93	●
4.	Raseinių VB	0,76	0,89	●
5.	Joniškio VB	0,75	0,86	●
6.	Kauno raj. VB	0,70	0,82	●
7.	Biržų VB	0,67	0,75	●
8.	Zarasų VB	0,67	0,75	●
9.	Jurbarko VB	0,64	0,71	●
10.	Druskininkų VB	0,56	0,64	◐
11.	Kelmės raj. VB	0,56	0,64	◐
12.	Elektrėnų VB	0,55	0,61	◐
13.	Šilalės VB	0,49	0,57	◐
14.	Šakių VB	0,48	0,54	◐
15.	Vilkaviškio VB	0,47	0,50	◐
16.	Varėnos VB	0,43	0,46	◐
17.	Vilniaus raj. CB	0,42	0,43	◐
18.	Rokiškio VB	0,40	0,39	◐
19.	Pasvalio VB	0,37	0,36	◐
20.	Pakruojo VB	0,36	0,29	
21.	Prienų VB	0,36	0,29	
22.	Kupiškio VB	0,33	0,21	
23.	Šalčininkų VB	0,33	0,21	
24.	Širvintų VB	0,32	0,18	
25.	Kaišiadorių VB	0,31	0,14	
26.	Klaipėdos r. VB	0,24	0,11	
27.	Anykščių VB	0,20	0,07	
28.	Skuodo VB	0,19	0,04	
29.	Akmenės VB	0,04	0,00	

2 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir žvaigždę gavo Marijampolės, Utenos, Plungės, Mažeikių, ir Visagino VB (48 lentelė). Šioje dimensijoje aukštą poziciją užima gerai įvertinta Marijampolės VB: rodiklių *fondo atnaujinimo procentas* ir *nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui* procentiliai – 1,00, o rodiklio *mokymams skirtų valandų skaičių 1 darbuotojui* procentilis – 0,69. Galima daryti išvadą, kad Marijampolės VB yra sudarytos sąlygos sėkmingai bibliotekų plėtrai.

Utenos ir Plungės VB surinko vienodą 0,85 procentilių sumą, tačiau pagal lemiamo rodiklio (*fondo atnaujinimo procentas*) rezultatą aukštesnėje pozicijoje yra Utenos VB, surinkusi (0,85 procentilio).

Į vidurinę (šviesiai mėlyną) grupę pateko ir po pusę žvaigždės gavo Jonavos, Šilutės, Radviliškio, Tauragės VB. Jonavos ir Šilutės VB surinko vienodą bendrąjį procentilį, tačiau aukščiau bibliotekų reitinge yra Jonavos VB, kurios rodiklio *fondo atnaujinimo procentas* reikšmės procentilis yra 0,92 (46, 47, 48 lentelės; priedas 3).

Žemiausioje grupėje liko Telšių, Palangos, Kėdainių, Kretingos, Ukmergės VB. Kėdainių VB I dimensijoje *Paslaugos (ištekliai)* ir II dimensijoje *Naudojimasis biblioteka* yra žemiausioje grupėje, IV dimensijoje *Plėtra* bibliotekos galutinis procentilis – 0,15, pagal BIX metodiką 85 proc. šios grupės bibliotekų yra geresnėse pozicijose negu ši biblioteka.

46 lentelė. IV dimensija. 2 grupės bibliotekų plėtros rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis			
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Jonavos VB	0,92	0,08	0,85	1,85
2.	Kėdainių VB	0,15	0,15	0,38	0,68
3.	Kretingos VB	0,23	0,23	0,00	0,46
4.	Marijampolės VB	1,00	0,69	0,92	2,61
5.	Mažeikių VB	0,54	0,77	0,69	2,00
6.	Palangos VB	0,00	0,31	0,54	0,85
7.	Plungės VB	0,77	0,54	1,00	2,31
8.	Radviliškio VB	0,38	0,38	0,62	1,38
9.	Šilutės VB	0,62	0,46	0,77	1,85
10.	Tauragės VB	0,46	0,62	0,23	1,31
11.	Telšių VB	0,08	0,85	0,15	1,08
12.	Ukmergės VB	0,31	0,00	0,00	0,31
13.	Utenos VB	0,85	1,00	0,46	2,31
14.	Visagino VB	0,69	0,92	0,31	1,92

47 lentelė. IV dimensija. 2 grupės bibliotekų bendrasis plėtros rodiklių verčių procentilis

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Ukmergės VB	0,10	0,00
2.	Kretingos VB	0,15	0,08
3.	Kėdainių VB	0,23	0,15
4.	Palangos VB	0,28	0,23
5.	Telšių VB	0,36	0,31
6.	Tauragės VB	0,44	0,38
7.	Radviliškio VB	0,46	0,46
8.	Jonavos VB	0,62	0,54
9.	Šilutės VB	0,62	0,54
10.	Visagino VB	0,64	0,69
11.	Mažeikių VB	0,67	0,77
12.	Utenos VB	0,77	0,85
13.	Plungės VB	0,77	0,85
14.	Marijampolės VB	0,87	1,00

48 lentelė. IV dimensija. 2 grupės bibliotekų plėtros įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Marijampolės VB	0,87	1,00
2.	Utenos VB	0,77	0,85
3.	Plungės VB	0,77	0,85
4.	Mažeikių VB	0,67	0,77
5.	Visagino VB	0,64	0,69
6.	Jonavos VB	0,62	0,54
7.	Šilutės VB	0,62	0,54
8.	Radviliškio VB	0,46	0,46
9.	Tauragės VB	0,44	0,38
10.	Telšių VB	0,36	0,31
11.	Palangos VB	0,28	0,23
12.	Kėdainių VB	0,23	0,15
13.	Kretingos VB	0,15	0,08
14.	Ukmergės VB	0,10	0,00

4 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko Alytaus r. ir Panevėžio r. VB. Alytaus r. VB pirmauja pagal visas keturias dimensijas, o jos plėtros rodikliai įvertinti tokiais procentiliais: *fondo atnaujinimo procentas* – procentilis – 0,67, *nepaprastasis išlaidas 1 gyventojui ir mokymams skirtų valandų skaičių 1 darbuotojui* – 1,00. Galima teigti, kad biblioteka pakankamai investuoja į žmogiškuosius išteklius ir bibliotekos infrastruktūros gerinimą, geba gauti pakankamą finansavimą plėtrai. Panevėžio r. VB pagal *fondo atnaujinimo procentą* yra žemiausioje pozicijoje (procentilis – 0,00), o pagal *nepaprastosis išlaidos 1 gyventojui ir mokymams skirtų valandų skaičių 1 darbuotojui* procentilis – 0,67. Pagrindinė šios bibliotekos problema – fondo atnaujinimas ir jo kokybė, nes ir kitų rodiklių, susijusių su rodikliu *fondo atnaujinimo procentas*, procentiliai yra žemiausi: dokumentų išduotis 1 gyventojui ir fondo apyvarta (procentilis – 0,00) (25 lentelė).

Į vidurinę grupę pateko ir pusę žvaigždės laimėjo Panevėžio m. VB, o žemiausioje grupėje liko Alytaus m. VB (49, 50, 51 lentelės; priedas 4 lentelė).

5 grupė. Į aukščiausiąją grupę pateko ir žvaigždę gavo Klaipėdos m. VB, kuri pirmąja pagal visas keturias dimensijas. Šioje dimensijoje pagal rodiklį *fondo atnaujinimo procentas* biblioteka įvertinta 1,00 procentiliu, o pagal *nepaprastąsias išlaidas 1 gyventojui ir mokymams skirtų valandų skaičių 1 darbuotojui* – 0,50 procentilio. Klaipėdos m. VB paslaugos (ištekliai) atitinka gyventojų poreikius ir yra prieinami gyventojams, biblioteka investuoja į fondo atnaujinimą ir kitus išteklius bei geba gauti pakankamą finansavimą plėtrai.

Į vidurinę grupę pateko ir pusę žvaigždės laimėjo Kauno m. VB.

Žemiausioje grupėje liko Šiaulių m. VB (49, 50, 51 lentelės; priedas 4 lentelė).

49 lentelė. IV dimensija. 4 ir 5 bibliotekų grupių plėtros rodiklių verčių išraiškos procentiliais suma

4 grupė					
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis			
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis	Bendra procentilių suma
1.	Alytaus m. VB	0,33	0,00	0,33	0,66
2.	Alytaus r. VB	0,67	1,00	1,00	2,67
3.	Panevėžio m. VB	1,00	0,33	0,00	1,33
4.	Panevėžio r. VB	0,00	0,67	0,67	1,34
5 grupė					
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Procentilis			
		1 rodiklis	2 rodiklis	3 rodiklis*	Bendra procentilių suma
1.	Kauno m. VB	0,50	0,00	1,00	1,50
2.	Klaipėdos m. VB	1,00	0,50	0,50	2,00
3.	Šiaulių m. VB	0,00	1,00	0,00	1,00

50 lentelė. IV dimensija. 4 ir 5 bibliotekų grupės bibliotekų bendrasis plėtros rodiklių verčių procentilis

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Alytaus m. VB	0,22	0,00
2.	Panevėžio m. VB	0,44	0,33
3.	Panevėžio r. VB	0,45	0,67
4.	Alytaus r. VB	0,89	1,00

5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 3	Procentilis
1.	Šiaulių m. VB	0,33	0,00
2.	Kauno m. VB	0,50	0,50
3.	Klaipėdos m. VB	0,67	1,00

51 lentelė. IV dimensija. 4 ir 5 bibliotekų grupės plėtros įvertinimas

4 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Alytaus r. VB	0,89	1,00
2.	Panevėžio r. VB	0,45	0,67
3.	Panevėžio m. VB	0,44	0,33
4.	Alytaus m. VB	0,22	0,00

5 grupė			
Eil. nr.	Rajono, miesto VB pavadinimas	Bendra procentilių suma, padalinta iš 4	Procentilis
1.	Klaipėdos m. VB	0,67	1,00
2.	Kauno m. VB	0,50	0,50
3.	Šiaulių m. VB	0,33	0,00

2.2.2. Galutinis bibliotekų vertinimas

Galutiniame vertinimo etape bibliotekos išrikiuojamos abėcėlės seka ir keturiose dimensijose pažymima ta spalva, į kurią vertinimo grupę pateko (auksinė, šviesiai mėlyna ar tamsiai mėlyna), taip pat susumuojamos skirtos žvaigždės (skirtos dvi po pusę žvaigždės skaičiuojamos kaip viena) (52 lentelė). Prieduose yra pateikiamos kiekvienos bibliotekų grupės I–IV dimensijų rodiklių reikšmės ir kiekvienos bibliotekų grupės rodiklių minimumas, maksimumas bei šalies vidurkis.

„0“ grupėje (8 VB) Birštono VB, Pagėgių VB, Rietavo VB yra surinkusios po 3 žvaigždes.

Birštono VB, I dimensijoje *Paslaugos (ištekliai)*, II dimensijoje *Naudojimasis biblioteka* ir IV dimensijoje *Veiksmingumas*, pateko į auksinę grupę, o Pagėgių VB į aukščiausią grupę pateko I dimensijoje *Paslaugos (ištekliai)*, II dimensijoje *Naudojimasis biblioteka* ir III dimensijoje *Veiksmingumas*.

Rietavo VB III dimensijoje *Veiksmingumas* ir IV dimensijoje *Plėtra* pateko į aukščiausią grupę, o *Paslaugų (I)* ir *Naudojimasis biblioteka (II)* dimensijose – į vidurinę šviesiai mėlyną grupę ir surinko po pusę žvaigždės.

Trakų VB surinko 2,5 žvaigždės. Aukščiausiai biblioteka įvertinta I dimensijoje (0,71 procentilio), o kitose trijose dimensijose pateko į vidurinią grupę ir gavo po pusę žvaigždės.

2 žvaigždes pelnė Lazdijų VB, jos procentiliai svyravo nuo 0,00 iki 0,71 procentilio.

Mažiausią įvertinimą 0 grupėje gavo Neringos ir Švenčionių VB – po 0,5 žvaigždės. Neringos VB trijose dimensijose iš keturių buvo žemiausioje vietoje (procentiliai – 0,00), o tai reiškia, kad trijose dimensijose (*Paslaugos*, *Naudojimasis biblioteka*, *Plėtra*) 100 proc. grupės bibliotekų užėmė geresnes pozicijas nei Neringos VB.

1 grupėje (pati didžiausia grupė – 29 VB) maksimalų žvaigždžių skaičių surinko Ignalinos ir Zarasų VB. Ignalinos rajono VB visose di-

mensijose pateko į aukščiausią grupę ir įvertinta maksimaliai – 4 žvaigždėmis. Ši biblioteka dviejuose iš keturių dimensijų (*Naudojimasis biblioteka* ir *Veiksmingumas*) gavo aukščiausią (1,00 procentilis) galutinį reitingą, o dimensijose *Paslaugos* ir *Plėtra* atitinkamai buvo įvertinta 0,89 ir 0,93 procentilio.

Zarasų VB nė vienoje iš dimensijų negavo aukščiausio įvertinimo, tačiau buvo vertinama stabiliai – 0,71–0,83 procentilio.

Mažesnę įvertinimą, *po 3 žvaigždes*, gavo Joniškio, Kauno, Kazlų Rūdos, Molėtų, Pasvalio, Šakių, Varėnos VB.

Joniškio VB trijuose dimensijose pateko į auksinę grupę, nors nė vienoje iš jų negavo aukščiausio įvertinimo, o žemiausia pozicija yra I dimensijoje (0,25 procentilio). Kauno r., Kazlų Rūdos, Molėtų, Pasvalio, Šakių, Varėnos VB po du kartus pateko į auksinę grupę, bet nė vienai iš jų nepavyko gauti aukščiausio įvertinimo. Stabiliausiai iš jų pasirodė Šakių VB, kurios procentiliai svyravo nuo 0,54 (*Plėtra*) iki 0,93 (*Naudojimasis biblioteka*).

Po 2,5 žvaigždės surinko Skuodo ir Šilalės VB, *po 2* – Kaišiadorių, Kelmės, Kupiškio, Rokiškio, Širvintų VB.

Po 1,5 žvaigždės gavo Biržų, Elektrėnų, Jurbarko, Pakruojo, Raseinių VB.

1 grupės penkios VB surinko *po 0,5 žvaigždės*: Akmenės, Druskininkų, Prienų, Vilkaviškio VB ir Vilniaus r. CB.

Vilniaus r. CB galutiniai rezultatai yra tokie: I dimensija – 0,07 procentilio, 93 proc. bibliotekų yra aukščiau už šią biblioteką, II dimensija – 0,04 procentilio, 96 proc. bibliotekų yra geresnėse pozicijose, III dimensija – procentilis 0,00, (žemiausias įvertinimas), IV dimensija – 0,43 procentilio. Geras ženklas yra tai, kad rūpinamasi fondo atnaujinimu (procentilis – 0,93), bet atnaujinant fondą reikia daugiau dėmesio skirti fondo kokybei, nes *fondo apyvartos* (naudojimo) procentilis – 0,00. 2012 m. CB negavo nepaprastųjų lėšų (procentilis – 0,00), neturint reikiamo finansavimo, trūksta materialinių išteklių, sensta kompiuterinė ir techninė įranga, neatnaujinamos patalpos.

Panaši situacija yra ir Akmenės VB. Trijose dimensijose procentiliai svyruoja nuo 0,11 iki 0,46, o IV dimensijoje procentilis – 0,00: *fondo atnaujinimo procentilis* – 0,07, *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui* – 0,04, *nepaprastųjų lėšų 2012 m. VB negavo. Plėtros dimensijoje* gautas žemiausias vertinimas patvirtina, kad biblioteka turi mažą plėtros potencialą. Neturėdama pakankamai lėšų, biblioteka negali pagerinti savo infrastruktūros, sudaryti sąlygų darbuotojams vykti į mokymus. Negalintys tobulinti savo gebėjimų darbuotojai sunkiau prisitaiko prie nuolat atsinaujančių informacinių technologijų, negali pasiūlyti bendruomenei naujų paslaugų.

Druskininkų VB, turėdama puikias patalpas, negali būti patenkinta veiklos rezultatais. Pusę žvaigždės VB gavo tik vienoje dimensijoje – *Plėtra* (procentilis – 0,61), I ir III dimensijose ji pateko į žemiausiąją grupę, o II dimensijos *Naudojimasis biblioteka* procentilis – 0,00.

2 grupėje (14 VB) Utenos VB visose dimensijose pateko į aukščiausią grupę ir įvertinta maksimaliai – 4 žvaigždėmis. II dimensijoje (*Naudojimasis biblioteka*) ji gavo aukščiausią reitingą (1,00 procentilis), I (*Paslaugos*) ir IV (*Plėtra*) dimensijose surinko po 0,85 procentilio, III dimensijoje *Veiksmingumas* buvo įvertinta 0,92 procentilio. Bibliotekos rezultatai yra stabilūs, kai kuriose dimensijose 85 proc. arba 100 proc. buvo geresnėse pozicijose nei kitos šios grupės bibliotekos.

3,5 žvaigždės surinko Šilutės VB. Tik IV dimensijoje gautas rezultatas neleido bibliotekai surinkti maksimalaus žvaigždžių skaičiaus: mažiausiai įvertintas rodiklis *mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui* – 0,46 procentilio.

3 žvaigždės atiteko Palangos VB. Aukščiausią įvertinimą biblioteka gavo I dimensijoje *Paslaugos* (1,00 procentilis), o prasciausiai – 0,23 procentilio – IV dimensijoje *Plėtra*. Bibliotekai labai svarbu atnaujinti fondą ir gerinti fondo turinį, nes sukauptas fondas yra didelis: 1 gyventojui tenka 10,31 fiz. vnt. (šalies vidurkis – 4,64 fiz. vnt.).

Po 2,5 žvaigždės yra gavusios Jonavos, Plungės, Radviliškio VB.

2 žvaigždės gavo Ukmergės VB.

1,5 žvaigždės gavo Marijampolės, Mažeikių, Telšių VB.

1 žvaigždę gavo Kretingos, Tauragės, Visagino VB.

0,5 žvaigždės gavo Kėdainių VB. Geriausią įvertinimą Kėdainių VB gavo III (*Veiksmingumas*) dimensijoje – 0,38 procentilio, o žemiausią – IV (*Plėtra*) dimensijoje – 0,15 procentilio.

4 grupėje (4 VB) maksimalų 4 žvaigždžių skaičių surinko Alytaus r. VB. Ji visose dimensijose gavo aukščiausią įvertinimą – 1,00 procentilį, be to, 10 iš 18 rodiklių reikšmės buvo įvertintos 1,00 procentiliu.

3 žvaigždės atiteko Alytaus m. VB: I, II, III dimensijose procentilis stabilus – 0,67, o IV dimensijoje biblioteka įvertinta 0,00 procentiliu. IV dimensijoje žemiausiai įvertintas rodiklis *mokymams skirtų valandų skaičius* (procentilis – 0,00).

1,5 žvaigždės gavo Panevėžio m. VB (IV dimensijoje pateko į aukšines grupę).

1 žvaigždė atiteko Panevėžio r. VB (procentilis nuo 0,00 (I ir II dimensijos) iki 0,33 (III, IV dimensijos).

5 grupėje (3 VB) Klaipėdos m. VB gavo 3,5 žvaigždes. I dimensijoje kartu su Šiaulių m. VB ji pasidalijo 1 ir 2 vietas (procentilis – 0,50), kitose dimensijose užėmė aukščiausią poziciją – 1,00 procentilis. 1,5 žvaigždės iškovojo Šiaulių m. VB. I, II, III dimensijose ji surinko po pusę žvaigždės (procentilis – 0,50). Kauno m. VB gavo 0,5 žvaigždės IV dimensijoje, I, II, III dimensijose procentilis – 0,00.

52 lentelė. Galutinis bibliotekų įvertinimas

Eil. nr.	Rajono, miesto VB	Grupė	DIMENSIJOS				Tarpinis BIX indeksas	Galutinis BIX indeksas
			Paslaugos	Naudojimasis biblioteka	Veiksmingumas	Plėtra		
1.	Akmėnės VB	1					☐	☐
2.	Alytaus r. VB	4					●●●●	●●●●
3.	Alytaus m. VB	4					●●●	●●●
4.	Ankščių VB	1					☐☐	●

5.	Birštono VB	0					●●●	●●●
6.	Biržų VB	1					●●	●●
7.	Druskininkų VB	1					●	●
8.	Elektrėnų VB	1					●●●	●●
9.	Ignalinos VB	1					●●●●	●●●●
10.	Jonavos VB	2					●●●●	●●●
11.	Joniškio VB	1					●●●	●●●
12.	Jurbarko VB	1					●●	●●
13.	Kaišiadorių VB	1					●●	●●
14.	Kalvarijos VB	0					●●	●●
15.	Kauno m. VB	5					●	●
16.	Kauno r. VB	1					●●●●	●●●
17.	Kazlų Rūdos VB	1					●●●●	●●●
18.	Kelmės VB	1					●●	●●
19.	Kėdainių VB	2					●	●
20.	Klaipėdos m. VB	5					●●●●	●●●
21.	Klaipėdos r. VB	1					●	●
22.	Kretingos r. VB	2					●●	●
23.	Kupiškio VB	1					●●	●●
24.	Lazdijų VB	0					●●	●●
25.	Marijampolės VB	2					●●	●●
26.	Mažeikių VB	2					●●	●●
27.	Molėtų VB	1					●●●●	●●●
28.	Neringos VB	0					●	●
29.	Pagėgių VB	0					●●●	●●●
30.	Pakruojo VB	1					●●	●●
31.	Palangos VB	2					●●●	●●●
32.	Panevėžio m. VB	4					●●●	●●
33.	Panevėžio r. VB	4					●●	●
34.	Pasvalio VB	1					●●●●	●●●
35.	Plungės VB	2					●●●●	●●●
36.	Prienų VB	1					●	●
37.	Radvilišio VB	2					●●●	●●●

Savivaldybių pagrindinių viešųjų bibliotekų veiklos tyrimas
 taikant BIX (Bibliotheksindex) metodiką

38.	Raseinių VB	1					●●	●●
39.	Rietavo VB	0					●●●●	●●●●
40.	Rokiškio VB	1					●●●	●●
41.	Skuodo VB	1					●●●	●●●
42.	Šakių VB	1					●●●●	●●●●
43.	Šalčininkų VB	1					●●	●
44.	Šiaulių m. VB	5					●●●	●●
45.	Šilalės VB	1					●●●	●●●
46.	Šilutės VB	2					●●●●	●●●●
47.	Širvintų VB	1					●●●	●●
48.	Švenčionių VB	0					●	●
49.	Tauragės VB	2					●●	●
50.	Telšių VB	2					●●	●●
51.	Trakų VB	0					●●●●	●●●
52.	Ukmergės VB	2					●●	●●
53.	Utenos VB	2					●●●●	●●●●
54.	Varėnos VB	1					●●●●	●●●
55.	Vilkaviškio VB	1					●	●
56.	Vilniaus r. VB	1					●	●
57.	Visagino VB	2					●	●
58.	Zarasų VB	1					●●●●	●●●●

2.3. Rezultatų apibendrinimas

1. Tyrimo metu buvo įvertinta apskričių teritorijose veikiančių VB veikla ir nustatyta jų vieta kiekvienoje iš 4 pagrindinių dimensijų: *Paslaugos, Naudojimosi biblioteka, Veiksmingumas, Plėtra*; papildomai pagal atitinkamą metodiką nustatyta bendroji kiekvienos bibliotekos vieta vertinimo skalėje.
2. Apibendrinant tyrimo rezultatus galima teigti, kad BIX metodika ir naudojami rodikliai iš esmės tinka šalies viešųjų bibliotekų veiklai vertinti ir reitinguoti. Šia metodika paremtas bibliotekų įvertinimas išryškina kiekvienos jų stipriąsias ir silpnąsias puses, parodo, kurias veiklos sritis tobulinti, ir numato veiklos gerinimo priemones. Šių rodiklių naudojimas leidžia nustatyti, kuri biblioteka mažiausiomis finansinėmis ir darbo laiko sąnaudomis pasiekia geriausių rezultatų. Sugrupavus BIX rodiklius į 4 dimensijas, akivaizdžiai matomas jų tarpusavio ryšys: išteklių ir paslaugų pasiūla daro įtaką gyventojų naudojimuisi bibliotekos ištekliais ir paslaugomis, o naudojimosi biblioteka intensyvumas lemia bibliotekos veiklos efektyvumą, investicijos bibliotekų plėtrai užtikrina išteklių ir paslaugų pasiūlą. Pagal BIX metodiką vertinami kiekybiniai rodikliai, tačiau kartu jie netiesiogiai atskleidžia ir kai kuriuos bibliotekos veiklos bei išteklių kokybinius aspektus.

Literatūra

1. BIX. *Der Bibliotheksindex* [interaktyvus]. Berlin [žiūrėta 2013 12 09]. Prieiga per internetą: <http://www.bix-bibliotheksindex.de/>.
2. BROPHY, P. *Measuring library performance: principles and techniques*. London: Facet publishing, 2006. 242 p. ISBN 978-1856045933.
3. *Cross-European survey to measure users' perceptions of the benefits of ICT in public libraries*. QUICK, S., PRIOR, G., TOOMBS, B., TAYLOR, L., CURRENTI, R. [interaktyvus]. Washington [žiūrėta 2013 12 30]. Prieiga per internetą: <https://digital.lib.washington.edu/researchworks/bitstream/handle/1773/22718/Final%20Report%20%20Cross-European%20Library%20Impact.pdf?sequence=1>.
4. *Economic value and impact of public libraries in Latvia: study report* [interaktyvus]. Ryga [žiūrėta 2013 01 22]. Prieiga per internetą: <http://www.kis.gov.lv/download/Economic%20value%20and%20impact%20of%20public%20libraries%20in%20Latvia.pdf>
5. HUYSMANS, F.; OOMES, M. Measuring the public library's societal value: a methodological research model. In: *Information in e-motion: BOB-CATSSS2012, 20th International Conference on Information Science, abstracts*. Amsterdam, 23–25 January 2012. BOCK+HERCHEN Verlag, Bad Honnef, p. 55. ISBN 978-3-88347-286-7.
6. ISO 2789 (2013 (E) *Information and documentation – International library statistics*, 5th ed., International Organization for Standardization. Geneva: ISO, 2013. 71 p.
7. ISO 11620:2008, *Information and documentation – Library performance indicators*, 2nd ed., International Organization for Standardization, Geneva: ISO, 2008. 86 p.
8. JASKONIENĖ, D. Savivaldybių pagrindinių viešųjų bibliotekų reitingas. *Tarp knygy*, 2014, kovas, nr. 3(662), p. 14-21. ISSN 0868–8826
9. KAPLAN, R. S.; NORTON, D. P. The balanced scorecard: measures that drive performance. *Harvard Business Review: The Best of HBR 1992, 2005, July-August*, p. 1-10. ISSN 00178012.
10. LANCASTER, W. F. *If you want to evaluate your library...* 2nd ed. London: Library Association Publishing, 1993. 352 p. ISBN 978-0878450787
11. *LIBIS bibliotekų statistikos modulis* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka [žiūrėta 2013 12 09]. Prieiga per internetą <http://statistika.libis.lt:7878/pls/apex/?p=106>.
12. *Lietuvos statistikos departamentas* [interaktyvus]. Vilnius: Lietuvos statistikos departamentas [žiūrėta 2013 12 09]. Prieiga per internetą: <http://www.stat.gov.lt/>.
13. *Lietuvos valstybinės reikšmės ir apskričių viešųjų biblioteka strategijų, kokybinių ir kiekybinių veiklos rodiklių tyrimas* [interaktyvus]. Vilnius [žiūrėta 2014 04 12]. Prieiga per internetą: <http://networkedblogs.com/VlnUf> ; <https://docs.google.com/file/d/0B2eahNizpAafSjg2SIRBdnZBTnc/edit?pli=1>.
14. MUNDT, S. BIX – The Bibliotheksindex: statistical benchmarking in German. In: *Public Libraries, Proceedings of the conference held in Montreal on 18-19 august reporting on the Global Library Statistics Project, Library statistics for the twenty-first century world* [interaktyvus]. Munchen. 2009. P. 188-195. [žiūrėta 2013 12 09]. Prieiga per internetą <http://www.degruyter.com/view/product/41428>.
15. PARMENTER, D. *Key performance indicators: developing, implementing and using winning KPIs*. 2nd edition. Hoboken: Wiley & Sons, 2010. 299 p. ISBN 978-0-470-54515-7.
16. POLL, R., BOEKHORST, P. *Measuring quality: performance measurement in libraries*

- / series publications IFLA. 2nd revised edition. [interaktyvus]. Munchen: K.G. Saur, 2007. 269 p. [žiūrėta 2013 12 09]. Prieiga per internetą: <http://www.degruyter.com/view/product/37583>
17. RUDŽIONIENĖ, J. (2012). Culture of performance evaluation: seeking the ways of better quality library management and university teaching methodology. *Tiltai*, nr. 1 (58), p. 149–158. ISSN 1392-3137.
  18. RUTKAUSKIENĖ, U. (2009). *Viešųjų bibliotekų socialinis ir ekonominis poveikis vartotojams*: daktaro disertacijos santrauka. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009.
  19. *Vartotojų nuomonė apie informacinių ir komunikacinių technologijų naudą Lietuvos viešosiose bibliotekose: 2013 m. tyrimo ataskaita*. Susannah Quick, Gillian Prior, Ben Toombs, Luke Taylor ir Rosanna Currenti. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2013. 24 p. ISBN 978-609-405-084-8.

IMPLEMENTATION OF BIX (BIBLIOTHEKSINDEX) PROGRAMME IN THE ANALYSIS OF MUNICIPALITIES MAIN PUBLIC LIBRARIES

Dalia JASKONIENĖ

SUMMARY

In the year 2013 Library Science Centre at Martynas Mažvydas National Library of Lithuania together with Lithuanian County Libraries organized and performed research „Implementation of BIX (Bibliotheksindex) programme in the analysis of municipalities main public libraries“. It covers most relevant evaluation of library performance, based on widely known BIX methodology. Main goal of this research – evaluation of municipalities main public libraries according to BIX programme. Research subjects were 58 public libraries. Research tasks: a) evaluate performance of public libraries, that operate in their county territory and determine their positions in 4 main categories: services, library usage, efficiency, development; b) establish suitability of indicators for evaluation and ranking; propose descriptions and application interpretations of indicators, define both internal and external factors in the libraries, that according to BIX methodology, impact performance results.

Outcomes of BIX methodology implementation – ranking system of public libraries : BIX results show position of each library in regard to other libraries in every four evaluation dimensions (18 indicators); additionally, according to respective methodology overall ranking of each library is shown in evaluation scale. Data on public libraries and obtained results are grouped according to the size of community that each library serves.

Statistical data of 2012 for measuring meanings of indicators were taken from statistic reports of public libraries, that were published in system of Lithuanian library statistics. Number of inhabitants at the of 2012 (or beginning of 2013) was taken from statistical data bases of Lithuania statistics department.

Summarized outlook of research results shows, that BIX methodology and applied indicators overall are suitable for evaluation and ranking of public libraries. Evaluation of libraries that is based on this methodology highlights strongest and weakest points of each of the libraries, moreover, it points out at performance aspects that require the most attention and provides tools of performance development. After assorting BIX indicators in 4 dimensions, obvious interrelations

were exposed: assortment of resources and services impacts usage of library services, whilst intensity of library usage determines efficiency of performance and investing in library development guarantees supply of resources and services.

Results obtained during this research have showed, that it is far more efficient to evaluate not only main public libraries, but entire system as well. Complete and thorough evaluation of public libraries system would secure more precise and unbiased evaluation.

PRIEDAI

0 grupės bibliotekų I–IV dimensijų rodiklių reikšmės

1 priedas

	PASLAUGOS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMAS				PLĖTRA				
	Gyventojų skaičius	PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMAS				PLĖTRA			
		Dokumentų skaičius (fiz. vnt. 1 gyv.)	Naudingas patalpų plotas (m ²) 1000 gyv.	Profesionalių darbuotojų (etatų VEE) skaičius 1000 gyv.	Viešos prieigos KDV skaičius (vartotojams) 10 000 gyv.	Interneto sesijų skaičius 1 gyv.	Renginių skaičius 1000 gyv.	Apsilankymų skaičius (fizinį) 1 gyv.	Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyv.	Dokumentų išduotis 1 gyv.	Fondo apyvarta	Bendras bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 gyv.	VEIKSMINGUMO ĮVERTINIMAS	Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai	Darbuotojų darbo valandų ir valandų per kurias biblioteka atvira lankytojams santykis	Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos valandą	Papraastos išlaidos 1 apsilankymui	PLĖTROS ĮVERTINIMAS	Fondo atnaujinimo procentas	Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui	Nepapraastos išlaidos 1 gyventojui
Šalies vidurkis		14,23	147,35	2,62	50,1	2,88	40,53	10,61	1,77	12,85	0,96	732,09	0,75	4,16	14,16	8,60	4,53	17,48	1,35		
Šalies minimumas		7,20	61,69	1,28	18,36	0,34	11,01	4,17	0,00	4,64	0,31	450,03	0,41	1,76	5,50	3,73	2,34	6,00	0,00		
Šalies maksimumas		27,79	292,42	3,41	95,04	6,01	98,73	26,55	4,44	26,12	1,43	1380,15	1,76	7,07	19,23	13,30	7,76	35,56	5,07		
Alytaus apskritis																					

Lazdijų VB	4399		13,78	221,19	3,41	52,28	2,72	19,32		8,73	2,94	11,43	0,83	872,24		0,53	3,84	10,00	9,71		2,34	16,47	0,00
Kauno apskritis																							
Birštono VB	2534		27,79	292,42	3,06	78,93	6,01	72,22		16,10	2,60	26,12	0,94	839,78		0,56	4,33	19,18	13,30		3,08	35,56	5,07
Klaipėdos apskritis																							
Neringos VB	2724		15,08	65,71	1,28	18,36	1,20	11,01		4,17	0,00	4,64	0,31	757,71		1,76	1,76	5,50	11,58		5,10	8,25	1,51
Marijampolės apskr.																							
Kalvarijos VB	4377		7,20	61,69	2,06	36,55	3,47	28,33		5,70	0,00	9,11	1,27	549,69		0,79	3,83	10,37	7,67		7,76	36,25	0,37
Tauragės apskritis																							
Paėgegių VB	1894		17,70	279,83	3,17	95,04	5,74	98,73		26,55	1,67	11,88	0,67	1380,15		0,99	2,11	19,23	3,73		3,24	13,83	0,00
Telšių apskritis																							
Rietavo VB	3409		9,93	68,35	1,47	52,80	1,03	42,24		8,00	1,03	14,20	1,43	548,84		0,44	3,67	14,58	6,72		6,88	13,33	0,75
Vilniaus apskritis																							
Švenčionių VB	4933		9,42	87,78	3,24	32,43	0,34	28,79		7,29	4,44	9,20	0,98	450,03		0,52	6,64	16,20	8,01		4,18	6,00	0,15
Trakų VB	4960		12,96	101,81	3,23	34,27	2,52	23,59		8,34	1,50	16,20	1,25	458,27		0,41	7,07	18,19	8,07		3,66	10,13	2,91

1 grupės bibliotekų I–IV dimensijų rodiklių reikšmės

	PASLAUGOS								NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMAS				PLĖTRA		
	PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS								NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMO ĮVERTINIMAS				PLĖTROS ĮVERTINIMAS		
Gyventojų skaičius	Dokumentų skaičius (fiz. vnt. 1 gyv.)	Naudingasis patalpų plotas (m ²) 1000 gyv.	Profesionalių darbuotojų (etatų VEE) skaičius 1000 gyv.	Viešojo prieigos KDV skaičius (vartotojams) 10 000 gyv.	Interneto seansų skaičius 1 gyv.	Renginių skaičius 1000 gyv.	Apsilankymų skaičius (fizinį) 1 gyv.	Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyv.	Dokumentų išduota 1 gyv.	Fondo apyvarta	Bendras bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 gyv.	Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai	Darbuotojų* darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka avira lankytojams, santykis	Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos valandą	Paprastosios išlaidos 1 apsilankymui	Fondo atnaujinimo procentas	Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui	Nepaprastosios išlaidos 1 gyventojui		
Šalies vidurkis	7,51	89,75	2,00	20,02	1,97	15,78	5,33	2,43	9,28	1,26	318,52	0,64	6,69	17,95	9,51	4,55	19,27	11,74		
Šalies minimumas	3,80	37,64	0,92	8,01	0,19	7,01	1,29	0,00	2,69	0,56	148,91	0,26	3,03	3,46	3,55	1,97	5,33	0,00		
Šalies maksimumas	12,62	165,28	3,17	43,35	9,13	35,20	10,90	13,23	20,74	2,48	621,35	2,64	11,17	31,41	25,83	7,41	56,20	281,16		
Alytaus apskritis																				

Druskininkų VB	14172		8,13	66,19	0,92	12,00	0,69	12,98		3,12	1,51	5,06	0,62	149,34		0,72	9,58	20,89	12,35		4,47	9,23	281,16
Varėnos VB	9078		7,57	87,24	2,31	18,73	6,35	7,05		7,95	2,04	16,97	2,24	256,11		0,28	10,30	31,04	8,15		4,81	29,05	0,00
Kauno apskritis																							
Kaišiadorių VB	8369		9,94	37,64	1,79	14,34	1,79	15,77		5,87	1,36	9,14	0,92	368,50		0,44	4,78	15,92	8,88		1,97	12,33	0,21
Kauno VB	10866		6,11	118,63	1,38	19,33	1,60	18,50		7,46	10,38	9,43	1,54	237,44		0,70	7,14	31,41	10,00		4,97	31,00	0,41
Prienų VB	9650		3,80	62,80	1,55	18,65	1,01	10,78		3,93	9,94	5,14	1,35	241,24		0,47	7,12	16,27	9,72		3,06	33,60	0,00
Raseinių VB	11070		8,13	109,03	1,72	15,36	1,14	10,03		3,97	2,58	7,44	0,91	228,73		0,60	8,73	17,38	10,38		5,67	29,21	1,80
Klaipėdos apskritis																							
Klaipėdos r. VB	14989		4,33	53,57	1,27	16,68	0,64	9,34		3,93	0,00	5,60	1,29	148,91		0,48	4,88	26,37	9,32		3,78	10,80	0,00
Skuodo VB	6250		11,67	104,48	2,88	32,00	1,76	35,20		7,07	0,09	10,65	0,91	458,72		0,53	5,78	15,40	7,05		2,17	5,33	0,26
Marijampolės apskr.																							
Kazlų Rūdos VB	6352		4,68	74,62	1,14	18,89	2,24	13,85		4,65	0,21	11,58	2,48	382,87		0,34	3,03	12,15	11,38		7,41	10,13	13,50
Šakių VB	5864		8,67	131,82	2,56	22,17	1,75	30,18		7,94	1,20	14,30	1,65	439,97		0,36	7,14	18,06	9,38		3,80	27,07	0,21
Vilkaviškio VB	11204		4,51	67,12	1,34	15,17	0,65	9,46		3,17	0,50	3,62	0,80	252,77		1,12	5,20	12,55	8,95		4,72	14,93	0,14
Panevėžio apskritis																							
Biržų VB	11946		5,41	81,70	1,59	10,88	0,19	9,12		3,24	0,99	6,61	1,22	187,01		0,46	8,25	17,31	9,37		4,90	23,53	1,81
Kupiškio VB	7001		9,02	138,84	2,57	17,14	1,65	24,28		6,62	2,11	13,79	1,53	346,24		0,51	8,36	19,13	11,23		4,25	19,44	0,00
Pasvalio VB	7288		12,62	120,20	2,78	21,95	1,35	20,44		9,20	5,79	20,74	1,64	294,32		0,74	11,17	31,26	5,16		3,00	41,43	0,00
Rokiškio VB	13879		6,43	71,62	1,57	12,25	1,04	10,38		4,57	0,20	10,33	1,61	182,22		0,26	8,74	25,10	3,55		4,20	11,63	0,15
Šiaulių apskritis																							
Akmenės VB	8829		8,55	53,69	1,81	28,32	0,92	11,78		2,89	0,33	6,76	0,79	259,03		0,45	5,42	11,16	13,19		2,28	5,50	0,00
Joniškio VB	9503		6,30	53,77	1,89	11,58	0,57	14,21		6,16	1,00	13,04	2,07	335,58		0,34	6,79	21,56	9,39		4,58	39,67	4,84
Kelmės VB	9059		5,67	83,34	1,55	11,04	1,39	15,01		4,64	0,62	6,85	1,21	247,93		0,36	5,74	18,71	8,10		3,50	30,64	0,89

Pakruojo VB	5002		11,71	134,15	2,80	29,99	4,20	32,19		5,27	0,15	7,46	0,64	621,35		1,33	4,84	10,03	8,29		5,07	9,93	0,00
Tauragės apskritis																							
Jurbarko VB	10983		4,85	46,44	1,32	13,66	2,05	7,01		3,62	0,72	5,88	1,21	202,95		0,72	7,44	17,82	8,69		6,30	6,53	12,56
Šilalės VB	5536		6,62	137,10	2,89	43,35	9,13	18,42		7,37	13,23	9,05	1,37	439,49		0,60	7,57	16,78	9,23		5,03	9,65	0,25
Utenos apskritis																							
Anykščių VB	10220		7,97	54,21	2,13	14,68	1,20	7,63		3,95	4,92	8,13	1,02	293,05		0,73	5,54	13,49	8,84		4,48	6,99	0,00
Ignalinos VB	5790		11,28	165,28	2,68	25,91	4,23	15,89		10,90	6,75	15,18	1,35	430,57		0,34	4,43	25,32	7,69		6,06	32,13	0,40
Molėtų VB	6312		6,51	100,13	2,22	23,76	2,35	17,74		5,47	0,06	7,86	1,21	444,39		0,80	5,58	12,31	6,77		7,29	19,43	8,38
Zarasų VB	6980		10,76	142,12	3,17	41,55	2,29	16,05		5,89	2,77	11,81	1,10	394,41		0,47	6,69	14,92	7,48		2,98	56,20	8,65
Vilniaus apskritis																							
Elektrėnų VB	11735		4,09	93,74	1,30	23,86	1,26	20,88		4,67	0,07	5,45	1,33	234,85		0,62	7,84	19,90	9,36		5,45	5,94	4,44
Šalčininkų VB	6506		9,31	82,08	2,08	21,52	0,97	11,68		3,99	0,05	10,73	1,15	347,99		0,42	5,70	11,48	9,76		3,56	8,79	0,33
Širvintų VB	6213		8,42	78,54	2,41	17,70	2,36	20,28		5,86	0,69	7,69	0,91	438,76		0,68	5,41	13,37	8,34		5,11	9,07	0,00
Vilniaus r. VB	6240		4,76	52,72	2,24	8,01	0,43	11,54		1,29	0,20	2,69	0,56	372,28		2,64	4,76	3,46	25,83		7,05	9,71	0,00

2 grupės bibliotekų I–IV dimensijų rodiklių reikšmės

	Gyvenojų skaičius	PASLAUGOS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMAS				PLĖTRA				
		PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMO ĮVERTINIMAS				PLĖTROS ĮVERTINIMAS				
		Dokumentų skaičius (fiz. vnt. 1 gyv.)	Naudingas patalpų plotas (m ²) 1000 gyv.	Profesionalių darbuotojų (entų VEE) skaičius 1000 gyv.	Viešos priėgigos KDY skaičius (vartojams) 10 000 gyv.	Interneto seansų skaičius 1 gyv.	Renginių skaičius 1000 gyv.		Apsilankymų skaičius (fizinų) 1 gyv.	Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyv.	Dokumentų išduotis 1 gyv.	Fondo apyvarta	Bendras bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 gyv.		Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai	Darbuotojų* darbo valandų ir valandų, per kurias biblioteka atvira lankytojams, santykis	Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos valandą	Paprasčiausios išlaidos 1 apsilankymui		Fondo atnaujinimo procentas	Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui	Nepaprasčiausios išlaidos 1 gyvenojui
Šalies vidurkis		3,84	48,56	0,86	9,83	0,67	6,06		2,91	1,53	5,64	1,54	100,9		0,54	10,13	28,31	9,41		4,49	17,71	9,07
Šalies minimumas		1,72	14,07	0,47	3,02	0,02	1,81		1,01	0,00	2,43	0,69	53,98		0,23	5,86	10,80	6,97		2,46	9,10	0,00
Šalies maksimumas		10,31	115,99	1,49	17,80	2,03	15,77		7,35	4,84	10,79	2,69	161,61		0,83	14,49	54,79	16,54		7,65	32,82	102,42
Kauno apskritis																						
Jonavos VB	29761	2,99	25,84	0,67	5,04	0,72	7,19		2,81	2,03	8,04	2,69	83,63		0,35	10,36	33,59	8,12		5,84	9,60	4,92

Kėdainių VB	26080		2,72	45,51	0,72	3,45	0,26	3,53		1,48	2,73	3,95	1,45	91,26		0,23	9,29	16,23	8,79		3,65	10,00	0,52
Klaipėdos apskritis																							
Kretingos VB	19050		3,29	42,52	1,00	8,40	0,64	4,09		2,40	3,25	5,14	1,56	100,16		0,60	14,49	23,98	11,21		3,67	10,32	0,00
Palangos VB	15395		10,31	89,12	1,40	16,89	2,03	8,96		7,35	0,43	10,74	1,04	161,61		0,72	8,89	45,45	7,97		2,46	10,36	0,81
Šilutės VB	17272		4,07	49,68	1,23	9,26	0,98	15,77		3,21	0,15	10,79	2,65	117,13		0,23	13,66	27,44	8,29		4,48	16,00	3,89
Marijampolės apskr.																							
Marijampolės VB	39656		1,72	44,21	0,52	11,35	0,22	2,24		2,33	0,35	2,79	1,62	66,37		0,78	10,50	35,10	8,14		7,65	19,75	7,86
Šiaulių apskritis																							
Radvilišio VB	16756		6,16	95,49	1,49	10,74	1,02	12,77		4,23	0,87	7,34	1,19	135,24		0,48	12,20	31,29	8,30		3,93	12,04	2,64
Tauragės apskritis																							
Tauragės VB	23838		3,17	27,73	1,06	15,10	0,34	4,03		1,71	0,03	2,88	0,91	85,96		0,81	10,79	19,93	16,54		4,03	19,04	0,12
Telšių apskritis																							
Mažeikių VB	36421		2,11	30,72	0,49	3,02	0,14	2,77		1,61	0,30	3,19	1,51	53,98		0,47	11,25	29,81	8,49		4,47	24,56	2,72
Plungės VB	19556		2,34	26,74	0,72	8,18	0,69	7,26		2,38	0,17	3,35	1,44	128,55		0,54	5,86	18,48	8,55		4,88	17,50	102,42
Telšių VB	24881		3,47	14,07	0,61	15,27	0,47	1,81		2,09	4,84	4,12	1,19	94,45		0,55	7,34	22,11	6,97		3,62	27,53	0,01
Utenos apskritis																							
Utenos VB	28088		4,77	115,99	0,78	17,80	1,14	4,13		5,22	3,94	8,13	1,70	95,31		0,55	9,64	54,79	7,76		5,74	32,82	0,79
Visagino VB	21110		3,53	21,84	0,47	5,68	0,02	4,78		1,01	0,00	2,43	0,69	93,23		0,83	6,09	10,80	12,44		4,59	29,30	0,33
Vilniaus apskritis																							
Ukmergės VB	23007		3,12	50,33	0,91	7,39	0,72	5,48		2,88	2,35	6,01	1,93	105,49		0,41	11,46	27,29	10,10		3,90	9,10	0,00

4 ir 5 grupių bibliotekų I–IV dimensijų rodiklių reikšmės

4 grupė	Gyventojų skaičius	PASLAUGOS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMAS				PLĖTRA				
		PASLAUGŲ ĮVERTINIMAS							NAUDOJIMOSI ĮVERTINIMAS					VEIKSMINGUMO ĮVERTINIMAS				PLĖTROS ĮVERTINIMAS				
		Dokumentų skaičius (fiz. vnt. 1 gyv.)	Naudingas patalpų plotas (m ²) 1000 gyv.	Profesionalių darbuotojų (etatų-VEE) skaičius 1000 gyv.	Viešo prieigos KDV skaičius (vartotojams) 10 000 gyv.	Interneto seansų skaičius 1 gyv.	Renginių skaičius 1000 gyv.	Apsilankymų skaičius (fizinių) 1 gyv.	Virtualių apsilankymų skaičius 1 gyv.	Dokumentų išduotis 1 gyv.	Fondo apyvarta	Bendras bibliotekos darbo valandų skaičius per metus 1000 gyv.	Fondo komplektavimui skirtos lėšos 1 išduočiai	Darbuotojų* darbo valandų ir valandų per kurias biblioteka atvira lankytojams santykis	Apsilankymų skaičius per 1 bibliotekos valandą	Papraastosios išlaidos 1 apsilankymui	Fondo atnaujinimo procentas	Mokymams skirtų valandų skaičius 1 darbuotojui	Nepapraastosios išlaidos 1 gyventojui			
Šalies vidurkis		1,12	10,58	0,24	3,06	0,15	1,33		1,14	0,44	2,70	2,24	36,44		0,61	8,07	28,49	8,05		5,14	24,47	2,07
Šalies minimumas		0,49	5,29	0,14	1,54	0,08	1,17		0,20	0,04	0,68	0,99	22,27		0,13	3,39	9,08	6,06		2,56	4,00	0,00
Šalies maksimumas		1,92	20,26	0,37	5,40	0,26	1,46		1,88	0,82	5,57	2,90	52,22		1,23	14,32	36,16	11,03		7,73	71,43	5,10

